

TAMSALU AJALEHT

Nr 7 August 2007

Tünnisõit. Porkuni. Paekivi. Meelelahutus

Need on märksõnad, mida Tamsalu valla vapiürituse- tünnisõiduga - ikka seostatud on. Tünnisõidu tarbeks oli selle aasta kiirelt väheneva veetaseme tõttu ehitatud ajutine sild, kust tünne koos sõitjatega 50 meetrilisele distantile lähetati. Kui meeste üksiksõit läks Soome Mikko Mäkeläle, siis naiste üksiksõitude võitja Kaili Sirge on Tamsalu suusaneiu, kaheste tünnide parimad olid naabervalla Väike-Maarja noormehed. Järgmisel aastal ongi kavas teha tünnisõidu võistlus Eesti-Soome maavõistlusena, sest Soomes on seda ala tänu Pekka Linnainenile ja Hannu Lehtinenile meie valla eeskujul juba kolm aastat peetud. Kui Eestis on tegu tünnisõiduga, siis soome keeles kasutatakse uudse lõbusa spordiala kohta väljendit –“paljumelonnan-kisat” (eesti keelde tõlgituna „sõudevõistlus pesupalis“).

Tünnisõiduvõistlusel on kaks poolt- üks on sportlik ja igal aastal aerutatakse välja üha kiiremaid aegu, teine pool on meelelahutuslik- sest isegi meistersõudjate tünnid võivad lausa finaalis kergelt koos sõitjatega külili minna või siis otsejoones vetesügavusse vajuda, mis pealtvaatajates lõbusat elevust tekitab

Porkuni ja paas on lahutamatud - nii ka on tünnisõidu medalid paekivist tünnid, lisaks veel T- särgid ja traditsioonilised toodangunäidised AS Hallikult leiva, saia ja kookide näol ning auhinnad Tamsalu Vallavalitsuselt.

Kuigi tünnisõit on Porkuni päeva keskne ja lahutamatu osa, jagus kõiksugu muid tegevusi Porkuni Küngassaarel kui Kaieallikal hommikul kella kümnest kuni kolmeni öösel.

Selle aasta Porkuni päeva iseloomustab eelkõige perekeskus. Tegevust jätkus nii kogu perele koos kui igale pereliikmele eraldi.

Eriti populaarsed olid laste hulgas näomaalingud, spordi- ja täpsusmängud, kivide maalimine, batuudid, vedrukiiged, vilkuvad sarved ja kõiksugu muu pilakaup.

Noorte meelisatraksioonideks oli kiiking, güroskoop, kanuud, paadiralli, mustkunstnikud, tantsurühma Kairee kontsert, õnnemäng, vibulaskmine.

Vanem seltskond nautis massööre, imetles kõhutantsijaid, käis Salme Allikheina hingepiltide näitusel ja nii mõnelgi on kodus nüüd ka oma hinge pilt ja kaunis tekst selle

Tamsalu käib oma valda tünnisõidu ja Porkuni päevaga tutvustades üksjagu maakonna kohalikest omavalitsustest ees. Paljudele kohtadele Eestis on oma paiga tuntuks tegemine olnud igapäevase töö üks osasid, kahjuks pole see tegevus aga eriti levinud Lääne-Virumaal.

Alumusel pidil võtab vallavanem Toomas Uudebergilt auhinna vastu suustajana tuntud kaili Sirge.

tagumisel küljel. Tutvuti keskkonnatelgi mitmekesise väljapanekuga, nautiti ökokohvi, vaadati üle paemuuseumi kollektsioon, käidi energiarajal, õpiti kuidas meistrid puukujusid saevad, võeti osa kiviroside- ja puukujude oksjonist.

Olenemata vanusest meeldis kõigile laskuda kõiega üle järve, osaleda piletite vahelises õnneloosis, nautida sööki-jooki toitlustustelkides ja tantsida ansamblike Mahe ning Kuldne Trio saatel.

Korralduskomisjoni liikmena meeldib mulle, et Porkuni Algus lk 1

Loe lk 9

Tamsalu Vallavalitsus

26.juunil

1. Eraldati sotsiaaltoetust neljateistkümnele abivajajale ja jäeti rahuldamata kaks avaldust.
2. Kinnitati toimetulekutoetuse saajate nimekiri ja toimetulekutoetuseks juunikuus väljamaksmisele kuuluv summa.
3. Anti volitused kolmele eestkostetavale puudeastme taotlemiseks vajalike dokumentide vormistajale.
4. Nõustuti Aavere külas OÜ-le Artiston Kinnisvara kuuluvate kinnistute jagamisega.
5. Nõustuti maaüksuse ostueesõigusega erastamisega Sauvälja külas Ülle Kristmannile kuuluvate hoonete juurde.
6. Nõustuti maaüksuse ostueesõigusega erastamisega Sauvälja külas Diana Tiitsmaale kuuluvate hoonete juurde.
7. Anti nõusolek eestkostetava pangaarve kasutamiseks.
8. Anti nõusolek kahe alaealise lapsendamistaotlusele.
9. Anti luba A.K. Renditeenuse OÜ-le 07.juulil s.a avaliku ürituse "Eesti meistrivõistluste V etapp veoautokrossis veoautodele ja III etapp veobagidele Tamsalu suvi 2007" korraldamiseks.
10. Nimetati Tamsalu Gümnaasiumi pedagoogide atesteerimiskomisjoni Tamsalu Vallavalitsuse esindajaks Toomas Uudeberg.
11. Algatati Tamsalu linna keskosa detailplaneering ja kinnitati lähteseisukohad.
12. Nõustuti ehitusloa väljastamisega Aide Urbasele elamu rekonstrueerimiseks Piisupi külas.
13. Tunnistati Vajangu Põhikooli remondi teostaja leidmiseks küsitud pakkumistest parimaks OÜ Vajangu EE pakkumine.
14. Tunnistati Tamsalu Gümnaasiumi staadioni parkla ehitustööde teostaja leidmiseks küsitud pakkumistest parimaks Speedline Baltic OÜ pakkumine.
15. Tunnistati Tamsalu Gümnaasiumi staadioni kaugushüppeplatsi ehitustööde teostaja leidmiseks küsitud pakkumistest parimaks Speedline Baltic OÜ pakkumine.
16. Otsustati korraldada vallavara: sõiduaudode SKODA Felicia Combi, VAZ 21013 ja Nissan Almera võõrandamine avaliku suulise enampakkumise korras.

10.juulil

1. Tunnistati Tamsalu jäätmejaama ehitustööde teostaja leidmiseks küsitud pakkumistest parimaks AS SMR Teed pakkumine.
2. Nõustuti kasutuslubade väljastamisega järgmiselt: majandushoonele asukohaga Rahu tn 12; Laululinna külalistemajale asukohaga Järvajõe küla.
3. Nõustuti ehituslubade väljastamisega järgmiselt: Ljudmilla Stoliarile Tamsalu linnas Rahu tn 8 elamu rekonstrueerimiseks; OÜ-le Jaotusvõrk Järvajõe külas Laululinna külalistemaja elektri maakaabelliini püstitamiseks; OÜ-le MARKILO Vajangu külas sigalakompleksi rekonstrueerimiseks;
4. Anti kooskõlastus Harju alamvesikonna veemajanduskava eelnõule.
5. Otsustati esitada Lääne-Viru maavanemale kolme katastriüksuse vaba põllumajandusmaa riigi omandisse jätmiseks ja kasutusvaldusesse andmiseks JK Otsa Talu

osaühingule.

6. Nõustuti nõustuda maa ostueesõigusega erastamisega vastavalt katastriüksuse plaanile Tamsalu linnas Rahu tn 24 Ants Tõnurile ½ osas kuuluvate hoonete juurde.
7. Eraldati sotsiaaltoetust viiele abivajajale.
8. Anti luba Katrin Uudeküllile 21.juulil s.a avaliku ürituse "Uudeküla perepäev" korraldamiseks.
9. Kinnitati toimetulekutoetuse saajate nimekiri ja toimetulekutoetuseks juulikuu I pooles väljamaksmisele kuuluv summa.
10. Tunnistati Tamsalu linna, Sireli tänava rekonstrueerimise tööde teostaja leidmiseks küsitud pakkumistest parimaks Speedline Baltic OÜ pakkumine.
11. Tunnistati Tamsalu-Säase tee ja Säase ringtee pindamistööde teostaja leidmiseks küsitud pakkumistest parimaks ÜLE OÜ pakkumine.
12. Anti luba 21.juulil s.a ajavahemikul 12.00-16.00 Tamsalu-Uudeküla teel, Uudeküla ristteest 300 m ulatuses Tamsalu poole liikluskiruse piiramiseks.

24.juulil

1. Kinnitati vallale kuuluva kinnistu Rahu tn 11a enampakkumise korras võõrandamise tulemused.
2. Nõustuti kasutuslubade väljastamisega järgmiselt: rekonstrueeritud üksikelamule asukohaga Rahu tn 8; OÜ Jaotusvõrk püstitatud Laululinna külalistemaja elektri maakaabelliinile asukohaga Järvajõe külas.
3. Nõustuti maa ostueesõigusega erastamisega vastavalt katastriüksuse plaanile Tamsalu linnas, Raudtee tn 15 Arne Arnold Tauno Topsile kuuluva hoone juurde.
4. Kinnitati toimetulekutoetuse saajate nimekiri ja toimetulekutoetuseks juulikuu II pooles väljamaksmisele kuuluv summa.
5. Eraldati sotsiaaltoetust kuuetele abivajajale.
6. Võeti peremehetute ehitistena arvele järgmised ehitised: Võhmetu külas, Mihkli talu: elamu (eh. reg. kood 120272976), kuur (eh. reg. kood 120272981) ja kelder (eh. reg. kood 120272985), viimane teadaolev omanik Gunnar Laks; Kerguta külas, Kursi-Kerguta tee ääres, Jaagupõllu kinnistu kõrval asuval maa-alal paiknevad: elamu (eh. reg. kood 108015278), kaev (eh. reg. kood 220512243), käimla (eh. reg. kood 220512244), viimane teadaolev omanik Kalju Päike.
7. Tunnistati Tamsalu kultuurimaja evakuaatsiooni valgustuse ja tuletõrjesignalsatsiooni ehitustööde teostamiseks küsitud pakkumistest parimaks AS KEK ELEKTER hinnapakkumine.
8. Seoses Tamsalu spordihoone ulatuslike renoveerimistöödega otsustati peatada ajavahemikul 23.07.-05.08.07.a spordihoone ruumide mitteilurumi rendilepingud.
9. Tunnistati nurjunuks vallavara (sõiduaudod) avalik suuline enampakkumine, kuna enampakkumisele ei registreerunud ühtegi soovijat ja enampakkumist ei toimunud.
10. Nõustuti ehitusloa väljastamisega Tamsalu linnas, Raudtee 4 jäätmejaama püstitamiseks.

7.augustil

1. Kehtestati ajutine ehituskeeld Tamsalu linna keskosa detailplaneeringu alal.
2. Nõustuti maaüksuse ostueesõigusega erastamisega vastavalt katastriüksuse plaanile Tärje külas AS-ile Võhmuta PM kuuluvate hoonete juurde.
3. Määrati Tamsalu valla esindaja ja juhatuse liige MTÜ Lääne-Viru Jäätmekeskus asutamisel osalemiseks.

4. Anti nõusolek ehitusloa väljastamiseks AS-ile E-Betoonelement olmehoone püstitamiseks aadressil Tamsalu linn Betooni tn 3.
5. Eraldati sotsiaaltoetusi üheksale vähekindlustatud abivajajale.
6. Muudeti korraldusega 15.06.2007.a kinnitatud Tamsalu Gümnaasiumi ventilatsioonitööde teostajaga lepingu sõlmimiseks määratud tingimusi ja pikendati tööde teostamise tähtaega.

Elvi Astok, vallasekretär

Tamsalu Vallavolikogu

Volikogu istungil 20.juunil:

- Kuulati Eesti Suusaliidu esindaja Raul Olle sõnavõttu suusaliidu tegemistest.
- Tutvuti Tamsalu Vallavolikogu revisjonikomisjoni aruandega Tamsalu valla 2006.a. majandusaasta aruande kohta.
- Kinnitati Tamsalu valla 2006. majandusaasta aruanne.
- Kinnitati Tamsalu valla 2007.aasta eelarve muudatus.
- Kinnitati Tamsalu valla ametiasutuse hallatavate asutuste töötajate koosseisu ning palgamäärade ja töötasustamise aluste muudatus.
- Anti luba Tamsalu linna keskosa detailplaneeringu koostajaga lepingu sõlmimiseks.
- Kinnitati Tamsalu valla korraldatud olmejäätmeveo piirkonnad, vedamise sagedus ja aeg ning jäätmeveo teenustasu piirmäärad.
- Võeti vastu Porkuni küla Järvetalu kinnistu ja Kännuküla küla Järvetalu kinnistu detailplaneering ning otsustati suunata detailplaneering avalikule väljapanekule.
- Võeti vastu Porkuni järve teemaplaneering ja suunati teemaplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne avalikule väljapanekule.
- Kinnitati Tamsalu valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengukava.
- Kinnitati Lääne-Virumaa arengustrateegia 2007-2015.
- Otsustati taotleda Tamsalu linnas asuvad Raudtee tn. äärsed maa-alad munitsipaalomandisse.
- Kinnitati Tamsalu valla raamatukogude kasutamise eeskiri.
- Tunnistati peremehetuks varaks Säase alevikus majas nr 4 korter nr 29, Säase alevikus maja nr 8 korterid nr 17, 25, 39, Säase alevikus maja 10 korter nr 9, Tamsalu linnas Rahu tn 24 asuva 1/2 mõttelist osa elamust koos kaevu ja kahe kuuriga, Porkuni külas Marksi ja Jaanuse kinnistute vahelisel alal asuv majandushoone.
- Kuulati vallavanema vastust volikogu järeleparimisele.
- Kuulati vallavanema infot järgmistel teemadel: Porkuni jaanitule, Tamsalus maakonna võidutule jagamise ning mastivimplite andmise, Tamsalus autokrossi (veoautod ja -bagid) Eesti meistrivõistluste VI etapi korraldamise, Porkuni päeva ja tunnisisõidu, Tamsalus autode võidusõidu kohta Kandlemäe ja E-Betoonelementide piirkonnas ning Uudekülas toimuvate ragbi võistluste kohta.
- Kuulati volikogu esimehe infot järgmistel teemadel: planeeritud välislähetustest Poola ja Saksamaale I-Coin projekti töökoosoleku asjus ning Soome tutvuma bioenergia, ettevõtluskeskuse ja kutsekooliga; Tamsalu valla arengukava on töögruppides läbitöötamisel; Porkuni päeva raames toimuvale tunnisisõidu võistlusele kutsuti väliskülalisi Leedust ja Soomest.

Ursula Saar

Tamsalu Lasteaed Krõll teated

Avalduste vastuvõtt 2007/2008.õppeaastaks toimub **2.oktoobrist kuni 30.novembrini 2006** esmaspäeviti ja reedeti kell 8.00-10.00, 15.00-17.00, muudel aegadel palume ette helistada.

Sõimerühma (14 kohta) võtame vastu lapsed, kes saavad 1. oktoobriks 2007 2-aastaseks.

Üksikuid vabu kohti on ka aiarühmades, v.a. **4–5-aastased** (sündinud 01.10.2002-01.10.2003).

Lapsevanemal kaasa võtta lapse sünnitunnistus, avalduse blankett täidetakse lasteaias.

Avalduste vastuvõtt lasteaiakoha taotlemiseks **2008/2009.** õppeaastaks toimub **31. oktoobri** esmaspäeviti ja reedeti kell 8.00-10.00, muudel aegadel palume ette helistada.

Sõimerühma võtame vastu lapsed, kes saavad 1. oktoobriks 2008.a 1,6-aastaseks. Üksikuid vabu kohti on ka aiarühmades, v.a. 5-6-aastased (sünd. 01.10.2001-01.10.2002)

Lapsevanemal palume kaasa võtta lapse sünnitunnistus, avalduse blankett täidetakse lasteaias.

Kontakt: Metsa 1, Tamsalu, telefon 323 0568, tamsalulasteaed@hot.ee, Juhataja Viiu Uudam

Lasteaia- ja koolitoidu toetusest

Kohe on algamas uus õppeaasta. Ka sel aastal toetab Tamsalu vald vähekindlustatud perede lapsi koolilõuna ja lasteaiatoidu eest maksmisel.

Sellega seoses tuleb meelde, et toetuse saamiseks tuleb esitada vastav avaldus koos perekonna kõigi liikmete sissetulekuid ja eluasemekulusid tõendavate dokumentidega **hiljemalt 5. septembriks.**

Gümnaasiumi õpilaste vanematel tuleb avaldus esitada Tamsalu Vallavalitsuse sotsiaalosalakonda aadressil Tehnika 1a Tamsalus. Lasteaiatoidu toetuse avaldused võivad vanemad esitada lasteaeda või Tamsalu Vallavalitsuse sotsiaalosalakonda. Kuni põhikooli lõpuni on tasuta koolilõuna kindlustatud kõigile õpilastele ja selleks eraldi avaldust esitada ei ole vaja. Kooli- ja lasteaiatoidu avalduse blanketi saab lasteaedadest ja sotsiaalosalakonnast. Sotsiaalosalakonnast võib avalduse blanketti küsida ka meili teel aadressil annika.kapp@tamsalu.ee või ylle.kristmann@tamsalu.ee. Avaldust elektroonselt esitada kahjuks ei saa.

Sotsiaalosalakond palub toetuse taotlejatel kindlasti pidada kinni avalduse esitamise tähtajast, kuna sellest sõltub sotsiaalosalakonna, sotsiaalkomisjoni ja Tamsalu Vallavalitsuse töö ja otsuste tegemise kiirus.

Kaunist kooliaasta algust kõigile!

Tamsalu Vallavalitsuse sotsiaalosalakond

Kool algab gümnaasiumis

Tamsalu Gümnaasiumi 2007/2008. õppeaasta avaaktused on **3. septembril 5.-12. klass** kell 9.00 ja **1.-4. klass** kell 10.00

Valla töö- ja puhkelaager pakkus tegevust 60 lapsele

4.-21.juunini toimus Tamsalu valla laste kümne tööpäevane töö- ja puhkelaager. Töölaagris osales kokku 60 Tamsalu valla last, kes tööpäevadel olid jaotatud viieks grupiks sotsiaalkeskuse, spordihoone, kultuurimaja, kommunaali juurde ja Vajangule. Vabaaja üritustest võtsid osa kõik koos.

Tamsalu sotsiaalkeskuse juures töötasid lapsed Kriste Tiisleri, Kadi Rimmi ja Niina Dolganova eestvedamisel. Nad tegid korrastustöid majas ja maja ümbruses ning ladusid riitadesse kõik küttepuid. Tamsalu spordihoone juures töötasid lapsed Kadi Võrno ja Kairi Tiikmanni juhendamisel. Nad koristasid nii maja kui ka selle ümbrust. Kultuurimajas ja selle ümbruses töötasid lapsed Liia Allingu ja Ahto Roosla eestvedamisel. Ruth Murro ja Veronika Laane juhendamisel töötas neljas grupp lapsi Tamsalu Kommunaali juures. Nende laste tööks oli põhiliselt Tamsalu surnuaia radade korrastamine. Esimest aastat töötas viies tööühm Vajangul. Vajangu lapsi juhendasid Mari Liiva ja Katrin Kirsimäe. Vajangu lapsed tegid töid noortekeskuses ja kooli ümbruses.

Sel suvel said töölaagri lapsed iga

tööpäeva järel süüa sooja lõunasöögi. Maitsevate köhutäite eest täname Kaja Pajustet koos abilistega ja Vajangu põhikooli kokkasid. Mitmel päeval t o o i m u s vabaajaveetmise üritusi, viidi läbi erinevaid võistlusi ja toimus tantsude esitamine Vajangul. 8.juunil toimus bussiga väljasõit K o h t l a kaevandusparkmuuseumisse. Esmalt suundusime kaevuririetuses allmaaeekursioonile. K ü l a s t a s i m e kaevurite töökohti, s õ i t s i m e

allmaarongiga ja nägime allmaakaevandustehnikat. Maa all sõime ka kaevurilõunat. Välisekursioon oli samuti väga põnev. Kõik uurisid maailma suurima ekskavaatori ESKU koppa ja lõpuks ronisime kõrgele aherainemäe otsa otsides fossiile.

15.juunil toimus töölaagri lastele teine väljasõit, mis viis nad Jänedale ja Kõrvemaa matkakeskusesse. J ä n e d a hobusekasvatuse tallist toodi välja viis väga ilusat hobust, kelle seljas lapsed ratsutada said. Hobuseid juhtisid J ä n e d a ratsutamislagri lapsed. Need, kes parajasti ratsutada ei saanud, võisid hobuvankril sõitu proovida. Peale ratsutamist suundusime

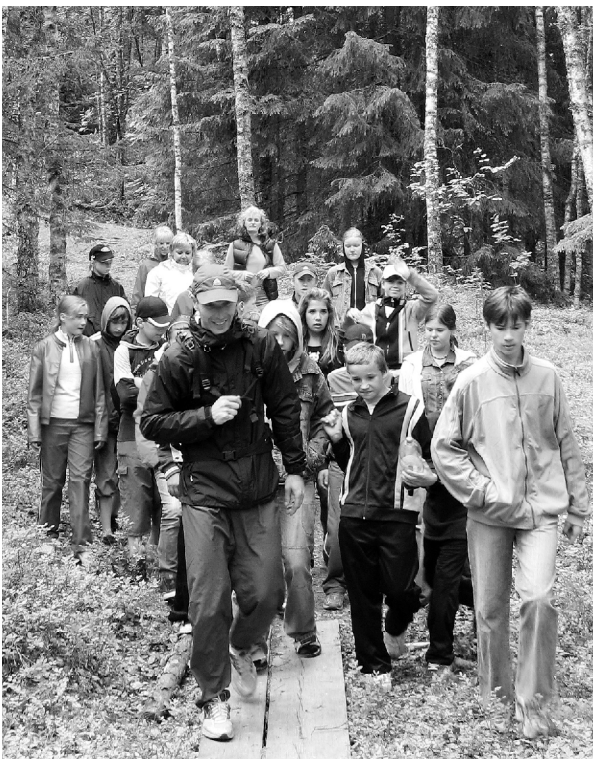

Kõrvemaa matkakeskusesse, kus meid ootas kaks toredat matkajuhti. Sõitsime koos nendega matka alguskohta ja jagasime lapsed kahte gruppi. Matk oli põnev ja õpetlik. Tagasiteel sõime lõunat Jänedal Musta Täku tallis.

Viimane huvitav peatus toimus Ambla lähedal Kiigelandis. Seal asus palju tavalisi kiikesid ja üks kiikingu kiik. Peretütar proovis meile näidata, kuidas kiikingus üle võlli kiikumine välja näeb. Kahel korral segas tuuline ilm ürituse ära. Kolmandal korral oli aga kõigil kaasaelamisest pinget haripunktis ja siis see juhtuski - kiik tegi ära täisringi! Kiiking kui spordiala vajab treenimist. Tõestuseks see, et töölaagrilastel kiikingut proovides nii hästi ei läinud, aga põnev oli ikkagi.

Töö- ja puhkelaager sai teoks tänu kahele projektile: projekti „Tamsalu TPL 2007” toetas Eesti Noorsootöö Keskus, teist projekti „Tamsalus tööga tubliks” toetas maakondlik alaealiste komisjoni projektikonkurss. Projekti eesmärgiks on Tamsalu valla lastele õigusrikkumisi ennetavate tegevuste pakkumine. Tamsalu valla laste töö- ja puhkelaagri läbiviimist kaasrahastas ka MTÜ Tamsalu NNKÜ-NMKÜ.

Tuuli Lindre, lastekaitsetöötaja

Rootsi YMCA laagripäevik

Seitsmendat suve oli Tamsalu lastel võimalus osaleda Rootsis YMCA lastelaagris. Laagrit väikeses külakeses Kullagärdis korraldab Per-Göran Moberg, kes sai senise tegevuse eest tunnustuse osaliseks sel suvel Tamsalu päevade tänuüritusel. Per-Göran Moberg on koos sõpradega aastaid toonud Rootsis kasutatud mööblit, riideid, lastele mänguvahendeid ja muud põnevat Tamsalu sotsiaalkeskusesse. Üheks põhjuseks, miks ta seda teeb on see, et sotsiaalkeskus teeb koostööd MTÜ Tamsalu Noorte Naiste ja Noorte Meeste Kristliku ühinguga (NNKÜ-NMKÜ). Tamsalu NNKÜ-NMKÜ on 18.10.2001 a s u t a t u d mittetulundusühing,

mille tegevuse põhisisuks on noore põlvkonna terve keha, vaimu ja hinge arendamine kristlike põhimõtete järgi. Sotsiaalkeskusega koostöös tegeletakse laste ja noorte vaba aja mõistliku ning põneva sisustamisega. Tamsalu ühing kuulub Eesti NNKÜ-NMKÜ-de liitu ja viimane omakorda YWCA ja YMCA maailmaliitu. Per-Göran Moberg, kes tähistas sel suvel oma 76. sünnipäeva, on YWCA-YMCA organisatsiooni liige Rootsis olnud alates noorpõlvest. Lühidalt kutsutakse teda nimega PG.

Nii nagu mitmel eelmiselgi aastal, olid laagrisse sõitvad lapsed pärit kolmest erinevast Eestimaa paigast: Tallinnast, Saaremaalt ja Tamsalust. Igast kohast viis last ja üks kasvataja. Laagris osalemine on igal aastal kõigi laste jaoks tasuta. Seekord astusid 25.juunil Tallinnast laeva "Viktoria I" pardale Tamsalu valla lapsed Birgit, Kristel, Liis, Kaimo ja Kristjan. Laevas ootas luksuslik õhtusöök ja palju põnevust. Saaremaalt olid laagrisse tulnud kolm poissi ja kaks tüdrukut koos kasvataja Heliga. Tallinnast olid neli tüdrukut ja üks poiss koos kasvataja Kristinaga. Tutvumine alles algas. Stockholmist jõudis laev 26.juuni hommikul. Bussiga sõit laagripaika kestis umbes seitse tundi. Laagris ootasid meid PG koos abikaasa Inga-Liisaga ja Jan Staahl. Lastele näidati kätte toad. Kasvatajad hakkasid kiiresti valmistama õhtusööki. Peale õhtusööki tutvusime laagri tegevuskavaga,

püüdsime selgeks õppida laste nimed tutvumismängude abil.

Kahjuks oli enamuse laagripäevi olid pilvised, tuulised ja vihmased, siis tuli laagri tegevuskavas teha mitmeid muudatusi.

27.juunil toimus kogu tegevus laagripaigas, sest bussil oli puhkepäev. Köögis asus kasvatajatele appi esimene toimkond. Igal

laagripäeval olid lapsed köögis abiks. Lapsed tutvusid omavahel ja kohaga, mängisid jalgpalli ja muid liikumismänge. Käisime väikeste rühmade kaupa „riiete majas“ endale rõivaid valimas. Korraldasime lastele teatevõistlused. Jalgpalli mängisid poisid nii sel kui ka kõigil järgmistel laagripäevadel. Kuna laagris oli väga vaikne, siis palusime tuua mingi muusikat m ä n g i v a a p a r a a d i . Võtsime plaani korraldada üks tore stiilipidu. Õhtul käisime j a l u t a m a s , k o r j a s i m e mustikaid.

28. juunil sõitsime bussiga H a l m s t a d i . Käisime külas Berith ja Göran Sveleniuses, sõime nende juures lõunat. Käisime ühes poes, kust lapsed said endale valida paar asja, mis nad said kingituseks. Siis käisime vanas talumajas, kus pakuti kooki ja morssi. Selle maja teisel korrusel oli muuseum vanast kooliklassist ja vanaaegsetest tööriistadest ning majapidamistarvetest. Kohtusime mitmete huvitavate inimestega. Läksime mere äärde

vaatama tohutuid laineid. Rannas lehvib ujuma minekut keelav punane lipp, sest ilm oli väga tuuline ja külm. Tagasiteel laagripaika sõites käisime korra ujumas Angelstadi järves. Kaua ujuda ei saanud, sest vesi oli külm.

29. juunil tulid meile laagrisse külla laagri sponsorid Rotary klubi liikmed, kes töid kaasa rikkaliku lõunasöögi. Saime vestelda paljude huvitavate inimestega. Pärast külaliste lahkumist veetsime mitu tundi

Ljungby veekeskuses. Õhtul sõitis meile ootamatult ukse ette audio-video buss ja tore noormees Morgan pani meile suurde tuppa üles tohtu diskotehnika. See oli väga meeldiv üllatus. Sellest õhtust alates toimus peaaegu igal õhtul disko.

30. juunil sõitsime Helsingborgi, sealt läksime praamiga Taani linna Helsinguri. PG tegi meile ringkäigu mööda vanalinna tänavaid. Nii praamiga Taani

sõites kui ka tagasiteel saime kaugel näha "Hamleti lossi" Kronborgi. Tagasiteel laagrisse käisime ujumas Mellbystrandis. Meri oli väga soe, kuigi ilm oli pilves. Lastel oli väga vahva hüpata vahustes merelainetes. 1. juulil oli väga ilus ja soe ilm. Veetsime ennelõunase aja mitu tundi Bolmeni järves ja järve ääres. Tagasi laagrisse tulles ootas lapsi ees õhupallidega kaunistatud õu ja tuba,

kaetud pidulaud koos kingitustega. Peeti laste sünnipäevi – kõiki koos. Õhtul pidasime maha kauaoodatud stiilipeo, mida jäi vaatama ka PG.

2. juulil sõitsime jälle bussiga Halmstadi. Käisime külas Anita ja Bengt Gustafssonil suvemajas Östrastrandis, kus pakuti meile hommikusööki. Siis nad viisid meid mere äärde krabisid püüdma ja pärast käisid

Neli tähtsat esinemiset suvel - kas seda oli vähe või palju?

Lastekapelli lapsed on juba harjunud sellega, et suvi on täis esinemisi. Ei möödu ühtegi jaaniõhtut Porkunis, kus me ei esineks. Ka seekord olid kõik lapsed kohal, täis esinemislusti. Ega isegi ei kujutaks ette jaaniõhtut ilma esinejateta.

Koolinoorte laulu- ja tantsupidu

Järgmine üritus toimus Tallinnas – üleriigiline koolinoorte laulu- ja tantsupidu. Rahvamuusika oli meie kooli ainsaks väljundiks, et pääseda peole.

Sõitsime Tallinna 29. juuni hommikul. Olime õnnelikud, et pärast pikka “kadalippu” õnnestus meil laulupeo proovidest ja esinemistest osa võtta. Proovid, esinemised, simman, vaba aeg – kõik oli tore ja kindlasti jättis unustamatu jälje laste hinge. Tuhanded lauljad laulukaare all, tuhanded tantsijad staadionil, ühes rütmis tegutemas, hingamas – kas laulmas või tantsimas. Vapustav vaatepilt! Ainult meie rahvamuusikud tundsid endid kuidagi kõrvale tõugatuna.

Loomulikult olid meil oma esinemised simmanil ja pärimusmuusika telgis. Millegipärast jäi info puudulikuks ja paljud ei jõudnudki rahvamuusikuid kuulama. Paljud küsisid, kus rahvamuusikud esinesid? Ka meie esinemisi oli kuulamas käputäis rahvast. See oli natuke kurb, sest me olime kõvasti tööd teinud, et hästi esineda. Meie laste esinemiskavaga jäädki väga rahule ja kohapeal korraldava koordinaator kiitis kõiki, eriti aga toonitas seda, et Kaupo on tubli, et kitarril viise mängis. Tavaliselt tahetakse ainult akordisaadet teha.

Enelin laulupeost: „See oli võrratu – see rahvahulk, kes püsti tõusis ja kordamisele tulnud laule kaasa laulis. See võttis judinad selga. Televisoorist vaadates seda tunnet ei tule. Mulle meeldis väga laulupeol olla. Super!”

Gerda laulupeost: „Kõige meeldejäävam oli laulupidu. Olime Tallinnas kolm päeva. Käisin koos õega ka tantsupidu vaatamas. See oli võrratu elamus näha, kuidas suur rahvamass tantsib nagu üks mees. Tantsuseaded olid vahvad, muusika ilus. Sellele ei jäänud alla ka laulupidu, pikk ja rõõmsameelne rongkäik, ilusad laulud. Ääretult ilusa laulu esitas Liisi

Koikson. Tore oli, et seda kõike oli kuulama tulnud nii suur hulk rahvast, kes kõigile kaasa elas.”

Eve laulupeost: „Esinemised, üritused, vaba aeg – sellest võib kõnelda ülivõrdes, kõik oli võrratu, läbimõeldud, kaunis, meeliülendav. Tahaksin siiski tilgutada

tõrva meepotti, nimelt ööbimiskohal polnud vigagi, aga pesemisvõimalused olid alla igasugust arvestust, neid peaaegu polnudki. Kujutan ette, mida pidid veel tegema tolmused ja higised tantsijad, kui pesta ei saa. Läksime peole rahvamuusikutena, kuid mulle tundus, et rahvamuusikuid ei osatud õigesti rakendada. Esinesime küll, aga kuulas, vaatas meid suhteliselt vähe rahvast, sest info rahvamuusikute esinemistest ei jõudnud laulu-, tantsupeolisteni. Korraldajatel on, mille üle mõelda. Lõpetuseks tahan öelda, et peod olid toredad, ilmad ilusad ja pidu läks korda.”

Keia laulupeost: „Kiidusõnad söögitegijatele! Toidud olid maitsvad. Tore oli, et peale suppi anti jäätist, kohukest, küpsist. Laulupidu meeldis väga. Tahaksin ise kunagi selle suure kaare all laulda koos teistega.”

Pensionäride suvesimmanil

20. juulil käisime esinemas Roelas maakonna pensionäride suvesimmanil. Vaike Sein on meid juba mitmel aastal palunud esinema ja me oleme rõõmuga sinna läinud. Ju me ikka meeldime nendele, et ikka ja jälle kutsutakse.

Karupoja trallil

Augusti alguses sõitsime Otepäele Karupoja trallile. See on laste rahvamuusikute festival, mis seekord oli juubelihõnguline. Lille ja Merle korraldavad seda 5. aastat. Teine päev on seotud käsitöölaadaga, õnneloosiga ja iga kollektiivi esinemistega. Seekord oli pillimängijaid 150 üle Eesti. Oli tuttavad kollektiive, oli ka uustulnukaid.

Meid viidi esimesel päeval esinema ka Elvasse ja pärast esinemist Pühajärve

ekskursioonile. Sõitsime laevaga mööda Pühajärve ja giid jutustas ennemuistsetest aegadest. Öhtul oli koosmängimine. Koosmängimise lood oli juba eelnevalt teada ja meil ära õpitud. Öhtul oli simman, ansambliga Jäagermeister. Õpetati iga suguseid seltskonnatantse ja ringmänge. Pidul kehtis keskööni. Öhtu üllatuseks oli juubelitort purskavate tuledega. Kõigile jätkus torti.

Teise päeva algas rongkäiguga läbi Otepää linna. Peale rongkäiku

avati käsitöölaad ja algasid esinemised. Küll oli erinevaid käsitöömeistreid, terve pargialune oli käsitöömüüjaid täis. Kui esinemised läbi, võis igaüks tegeleda temale meelepärase tegevusega: teha õpitoas viltimist või pärlikeed, vaadata teiste esinemisi, vestelda uute sõpradega, võtta osa õnneloosist. Meie lastel oli õnne: kes sai kaelakee, WC paberihoidja, kommi, käevõru, suvemütsi, meepurgi. Asjad olid õnneloosi andnud käsitöömüüjad. Peaaühinnaks oli ekskursioon Palangasse. Seda me ei võitnud. Tegemist oli piisavalt palju, kõik olnes sinust enesest, kui palju jõudsid haarata.

Gerda Karupoja trallist: „Mulle meeldib koos teistega ühises orkestris mängida. Laulupeo tunne tuli peale.”

Keia Karupoja trallist: „Mulle meeldis Otepää väga. Seal oli palju huvitavaid asju, mida sai teha. Ma tutvusin viltimisega. Kõige rohkem meeldis mulle simman. Seal sai palju tantsida. Mina ise tahaksin sinna väga tagasi minna. Seal on alati tore ja lõbus olla.”

Neli vastutusrikast esinemist suve jooksul: on seda palju või vähe? Loodan, et igast ettevõtmisest on olnud lastele

Igihaljad käisid Haapsalus päikest otsimas

Nii külma, tuulist ja vihmast hommikut, nagu 31. juulil, ei olnud sel suvel vist veel olnud. Just selleks päevaks oli planeeritud Tamsalu valla eakate suvine ekskursioon. Kahepäevase reisi plaanid valmisid koostöös Tamsalu eakate klubiga "Igihaljad" ja Tamsalu vallavalitsusega. Hoolimata halvast ilmast täitisid bussis kõik kohad heatujuliste ja reisihiimuliste inimestega, sõit Läänemaale võis alata.

Esmalt käidi uudistamas **Jägala joa** tänavusuvist veetaset. Peatuse ajal olid taevaluugid endiselt praakil ja et mitte päris reisi alul juba läbi liguneda, liiguti kiiresti edasi.

Teine peatuspaik oli Läänemaal Kernu vallas.

Laitse härrastemaja ehk Laitse loss, nagu teda sajandi vältel kutsutud on, valmis

Woldemar von Uexkülli tellimusel 1892. aastal. Suurepärase kivitööga tahatud paekivist lossihoone on segu tuudorist ja gootikast ning ehtne 19. sajandi teise poole historitsismi näidis. 1996. aastal sügistelvel sai tühjana seisnud loss omanikud, samal aasta algasid seal renoveerimistööd. Lossi allkorrusel on restoran, pubi, piljardisaal, seminariruum, keldris saun ja mullivann ning teisel korrusel peale omanike endi eluruumide veel kaks korterit.

Laitsest läks sõit Noarootsi poole, kus kaetud kohvilauaga ootas meid **Saare mõisa** perenaine ja ühtlasi meie giid Anne. Sel ajal kui reisiseltskond perenaise valmistatud hõrgutistel lasi hea maitsta, jutustas Anne Saare mõisa ajaloost. Mõis on ehitatud rohkem kui 200 aasta eest. Varemest oma vanematekodu kolme aastaga üles ehitanud Gustav von Rosen lootis, et taastatuna kestab maja teist niisama palju. Mõisa ait on kujundatud koduloo muuseumiks. Eksponaate vaadates oli äratundmisrõõmu küllaga.

Põlispuudest ümbritsetud mõisast läks sõit mööda poolsaart edasi. Korduvalt tuli jutuks lähiajalugu, kuna tänaseni on osaliselt säilinud piirivalveputkad, mille tõkkepuust ei olnudki väga lihtne mööda pääseda. Mereäärseid alasid olid ju enamasti hoolega valvatud piiritoon.

Noarootsi kirik ja pastoraat, mille

juures oli järgmine pikem peatus, on ehitatud hilisgooti stiilis, tõenäoliselt 1500.a. paiku. Kirikuaias leiab rõngasriste, kiriku lähedal varaklassitsistlik Taubede perekonnakabel. 1935.a. surnuaia uuemas osas Vabadussõjas langenute mälestussammas (taastatud 1990). Kirikust ida pool, üle maantee asub 17.saj. pärit pastoraat. Giidiroolis oli muheda jutuga kohalik külamees Ants, kes oskas päris pikalt, põhjalikult ja humoorikalt rannarootslaste eluolust rääkida.

Järgnevalt juhatas giid Anne meid **Rooslepa kabeli** juurde. Rooslepa kabelit on esmakordselt mainitud 1627. aastal. Praeguse kabeli kohal asus 1600. aastaist pärit puukabel, mis 19. sajandil lammutati ja mille palke kasutati Sutlepa kabeli ehitusel. Kivihooned valmis 1834. aastal. Kohalike mäletamist mööda tõmmanud Vene piirivalvurid 1970. aastail kabeli otsaseina traktoriga maha. Varem ed ja surnuaed korrastati 1990-1991. aastal. 1830.aastaist pärit Rooslepa kivikabel

oli Noarootsi Katariina kiriku abikirikuna kasutusel kuni rannarootslaste lahkumiseni Eestist viimase sõja ajal. Oktoobri lõpus aastal 2005 oli kabel veel varemeis, püsti oli vaid kolm seina. Nüüdseks on paarisaja istekohaga kabel taastatud, samuti on üles laotud kellatorn, mille kella meile enne ärasõitu ka löödi. Tagasihoidliku sisekujundusega kabelis hakkab silma altari ja kantsli omapärane ühendus — kantsel asub otse altari kohal. Meie sealviibimise ajal oli kabel veel sisse õnnistamata ja lõhnas värske värvi

j ä r g i .
Vaatamisväärsus omaette oli kabelit ümbritsev kalmistu. Rooslepa kalmistul asub mõisnik Taube perekonna matusepaik ning eestirootslasest luuletaja Mats Ekmani (1865–1934) ja II maailmasõja hukkunud Riguldi elanike mälestuskivi, rannajoonel on suur lõhestunud kivi ja 18-haruline pihlakas.

Rohkesti on säilinud väga huvitavaid hauasambaid ja mälestusriste.

Österby sadama kaudu pidas Noarootsi otseühendust Haapsaluga (mandrit mööda on Haapsalu ja Pürksi vahel 50 km, meritsi aga 7 km). Österby sadamas võib peatuda juba ainuüksi ilusa vaate nautimiseks. Üle Tagalahe paistis Haapsalu siluett. Lubasime oma giidile lehitada, kui järgmisel päeval promenaadil patseerime.

Noarootsi poolsaarele ringi peale tehes nägime veel **Riguldi mõisa**. Taubede suguvõsale kuulunud mõisa esmamainimine 1604.a., tänaseni säilinud hoone pärineb 19.saj. algusest. Jätkasime teed Pürksi poole, kus tänase Noarootsi keskus. **Pürksis** (Birkas) on praegu Noarootsi gümnaasium, kus saab süvendatult õppida rootsi keelt ning Põhjamaade kultuuri ja ajalugu. Rahulolev reisiseltskond sai öömajale **Uuemõisa** õpilaskodu uues hoones, samas pakuti ka õhtusööki. Enne und said huvilised kuulata sotsiaaltöötaja Milvi reisimuljeid Kreetalt. Reisivõimuse peletamiseks olid

Kvaliteetne internet nüüd maakonna elanikele kiiremini kättesaadav

Mõni aeg tagasi rajas Elion WiMax tehnoloogial põhineva traadita interneti võrgu Lääne-Virumaal, Tugijaamad asuvad Karitsa, Rakvere, Emumäe, Assamalla, Hõbeda, Tapa, Viitna, Koeru ja Ebavere mastides. Kui vahe-peal oli teenuste tellimisel oote-järjekord kolm kuud, siis nüüd saab kvaliteetse Elioni traadita interneti koju kuni ühe kuuga. Traadita internet on raadiolainetega edastatav interneti püsiihendus, mida saab kasutada kohtades, kus kaablivõrk puudub.

Levipiirkonnas on ühenduskiirus garanteeritud

Kui ADSL-püsiihendust luua ei saa, on traadita internet kõige töökindlam ja mõistlikum kodune internetiühendus. Täna sel päeval saab maapiirkondades valida erinevate traadita interneti tehnoloogiate vahel: lisaks Wimaxi ühendusele pakutakse ka mobiilset interneti ning madalsagedustel töö-tavat traadita ühendust (Kõu).

Elioni traadita interneti peamiseks erinevuseks ja eeliseks on garanteeritud

ühenduskiirus. Kodu interneti minnes võib olla kindel, et ühenduskiirus püsib lubatud tasemel ka siis, kui tugijaama piirkonnas samaaegsete kasutajate arv kasvab. Nii mobiilse kui ka Kõu interneti puhul langeb ühenduskiirus iga täiendava kasutaja lisandumisega. Seetõttu on need tehnoloogiad sobivad siis, kui interneti kasutatakse e-kirjade lugemiseks ja teiste lihtsate toimingute tegemiseks.

Kõige kiirem – kuni 1 Mbit/s allalaadimiskiirusega – Elioni traadita internet võimaldab aga kindlasti teha tööd, laadida alla vajalikke dokumente, külas-tada mahukamaid kodulehti ning soovi korral isegi internetist videoid vaadata.

Traadita internet paigaldamisele eelneb levimõõtmine

Üldjuhul levib WiMax tehnoloogial traadita internet 15 km raadiuses tugijaamast. Eelduseks on kliendi vastuvõtuantenni ja tugijaama saateantenni vaheline otsenähtavus. Enne traadita interneti paigaldamist teeb Elion kliendi asukohas levi-mõõtmise. Kui

mõõtmise käigus selgub, et piisav levi on olemas, siis paigaldatakse kliendile vastuvõtuseade. Tasub olla valmis aga ka selleks, et levi parandamiseks tuleb teha lisakulutusi täiendava katusemasti paigaldamiseks. Seda on vaja siis, kui vastuvõtuantenni paigaldamisel hoone külge ei teki otse-nähtavust tugijaamaga. Traadita interneti paigaldustasu on 990 krooni. Vajaliku vastuvõtuseadme hind on 6000 krooni, kuid seda ei pea välja ostma, vaid saab Elionilt 150 krooni eest kuus ka rentida.

Traadita interneti kuutasud ning alla- ja üleslaadimiskiirused: 256/128 kb/s - 295 kr, 512/128 kb/s - 395 kr, 1 Mb/s/ 256 kbit/s - 495 kr.

Traadita internetiga liitumiseks palume võtta ühendust Elioni klienditeenindusega telefonil 165. Sealt saab ka lisainfot traadita interneti võimaluste, hindade ja liitumistingimuste kohta.

Viktor Kruuse, personaalkliendihaldur
Elion Ettevõtte, tel 322 3122, 506 5311,

viktor.kruuse@elion.ee

Lääne-Viru maakonna internetiseerimine

Praegu pakuvad maakonnas traadita interneti teenuse kolm pakkujat. Alljärgnevalt kõigist lühidalt.

Elioni traadita Internet

Traadita internet paigaldamisele eelneb levimõõtmine. Üldjuhul levib WiMax tehnoloogial traadita internet 15 km raadiuses tugijaamast. Eelduseks on kliendi vastuvõtuantenni ja tugijaama saateantenni vaheline otsenähtavus. Enne traadita interneti paigaldamist teeb Elion kliendi asukohas levimõõtmise. Kui mõõtmise käigus selgub, et piisav levi on olemas, siis paigaldatakse kliendile vastuvõtuseade. Tasub olla valmis aga ka selleks, et levi parandamiseks tuleb teha lisakulutusi täiendava katusemasti paigaldamiseks. Seda on vaja siis, kui vastuvõtuantenni paigaldamisel hoone külge ei teki otsenähtavust tugijaamaga. Traadita interneti paigaldustasu on 990 krooni. Vajaliku vastuvõtuseadme hind on 6000 krooni, kuid seda ei pea välja

ostma, vaid saab Elionilt 150 krooni eest kuus ka rentida. Traadita interneti kuutasud ning alla- ja üleslaadimiskiirused: 256/128 kb/s - 295 kr, 512/128 kb/s - 395 kr, 1 Mb/s/ 256 kbit/s - 495 kr.

Elioni WiMAX internetiühendusega liitumissoovide vastuvõtmine <http://www.elion.ee/wwwmain?screenId=html.help-profile.8303&locale=et>. Lisainfot võib saada ka Elioni helistades lühinumbril 165 või saata e-kiri aadressil info@elion.ee.

WiMAX on Norby traadita internet
Norby WiMAX Interneti liitumistasu 0 krooni, vastuvõtuseadme paigaldustasu (vastavalt liitumise tingimustele) 990 kr. Paigaldustasu sisaldab seadmete paigaldust vastavalt tehnilistele tingimustele ning teenuse aktiveerimist. 512kbps ja 1Mbps pakettide üleslaadimiskiirus on kuni 256kbps, 2Mbps paketi üleslaadimiskiirus on kuni

512 kbps. Teenus sisaldab ühte dünaamilist avalikku IP-aadressi. Võimalikud ka ühenduse kiirused üle 2 Mbps (kuni 8Mbps) ja sümmeetrilised ühendused (üleslaadimise kiirus võrdne allalaadimisega) - nende hindade saamiseks võta ühendust Norby Telecomiga.

WiMAX Interneti kuutasud. WiMAX Internet kuni 512 Kbps - 345 kr, WiMAX Internet kuni 1 Mbps - 425 kr, WiMAX Internet kuni 2 Mbps - 825 kr, telefoniteenus (üks IP-telefoni number) - 49 kr.

WiMAX vastuvõtuseade. Vastuvõtuseadme rent (kuutasu) - 150 kr, vastuvõtuseadme hind (välja ostes) 7000 kr

Lisateenused. Lisaks teine lauatelefoni number (kuutasu) - 25 kr, staatiline IP-aadress (kuutasu) - alates 2Mbps paketiga! - 200 kr, detailne kõneeristus - 25 kr, teenuse peatamine (seade jääb kliendile; seadme rent jätkub) - 0 kr, paketi vahetamine madalama kiirusega paketi vastu ja teenuse taasavamine 50 kr, paigaldusaadressi muutmine - 490 kr, lepingu ümbervormistamine teisele

nimele - 100 kr, arve koopia saatmine postiga (kordusarve) - 25 kr. Hinnakiri kehtib alates 01.02.07.

Kõik hinnad sisaldavad käibemaksu. Helista 666 1666 või saada e-mail wimax@norby.ee

KÕU - kiire internet, mis kõmab üle kogu maa

Tegemist on unikaalse teenusega, mille ilmseks plussiks on kõikjal kõmav traadivaba leviala. Internetiühenduseks ei ole silmside raadiomastiga vajalik, see on asukohast sõltumatu ning levi kestab ka teel olles. Tänu KÕU võimalustele on nad Eestis esimesed, kes katavad traadita internetivõrguga kogu maa. Meie lahendus on mugav, kiire ning annab võimaluse interneti kasvõi Soomaa rabas kasutada.

Teenus põhineb CDMA tehnoloogial, mis

levib madala raadiosageduse tõttu väga hästi. Konkurentidest nagu GPRS eristab seda kiirus ning Wimaxist suurepärane levivus

KÕUga liitumine on kõigile soovijatele TASUTA. KÕU kuutasu on 298 krooni.

KÕU lepingut saab sõlmida kõigis Eesti Energia teenindusbüroodes.

KÕU teenusega liitumiseks saab kasutada kahte erinevat seadet - vastavalt sellele, kumb kasutajale rohkem sobib. Seadmed ei ole fikseeritud ainult ühe tugijaama piirkonda vaid on kasutatavad üle kogu Eesti. Seadme saab osta kõikidest Eesti Energia teenindusbüroodest.

Mobiilne seade (kasutatakse ka nime mobiilne terminal) - sobib inimesele, kes liigub aktiivselt ringi ja soovib interneti kasutada ka teel olles.

Seade: USB interneti adapter ZTE MG 478. See on väike, arvuti USB porti ühendatav seade, mida on mugav kaasas kanda. Mahub taskusse ja sülearvuti kotti. Oma väikese antenniga töötab tugijaama ümbruses kuni 7 kilomeetri raadiuses. Komplekti kuulub ka nõ väline autoantenn, millega on internet tagatud 15 kilomeetri raadiuses tugijaamast.

Seadme maksumus: mobiilne seade: 2420 krooni. Kodukliendile on võimalus osta ka järelmaksuga 24 kuuks, 114 krooni kuus. Koduseade: 3280 krooni. Kodukliendile on võimalus osta ka järelmaksuga 36 kuuks, 109 krooni kuus. Eesti Energia (KÕU) helista 715 0715 saada e-kiri internet@energia.ee, veebilehelt www.kou.ee.

Lisa informatsiooni ka IT-spetsialist leo.piiirts@tamsalu.ee telefon 32 28447

Rootsi ...

(Algas lk 5)

mõned kiiresti ka meres ujumas. Krabide püüdmine oli väga põnev. Kuna kõik kinni püütud ja veeämbriisse paigutatud krabid olid alamõõdulised siis korraldati pärast "krabiralli". Kõik krabid lasti kivide peal vabaks ja nad kiirustasid merre tagasi. Vesi oli väga soe, kuigi ilm oli tuuline ja pilves. Ühes külalistemajas ootas lapsi väga rikkalik lõunasöök. Tagasi laagrisse jõudes valmistasid kasvatajad õhtusöögi. See õhtu oli laagris ainus, mil ühtegi üritust ei toimunud. Oli vaikne ja kurb õhtu.

3. juulil käisime Laganis põdrakasvatuses, vanade autode muuseumis ja golfi mängimas. Pärast veetsime paar tundi Ljungby veekeskuses.

4. juulil käisime Smålandis vanade asjade muuseumis. Pärast külastasime Ljungby tuletõrjemaja, kus meile tegi ekskursiooni

ja sõidutas tuletõrjeautoga noor tuletõrjuja Carl.

5. juulil käisime veel viimast korda veekeskuses Ljungbys. Pakkisime asjad ja sättisime bussi. Toimus hüvastijätupidu paljude külalistega, kes töid meile pitsat, kooki ja kokakoolat. Lõpuks veel ka viimane disko. Diskotehnika mees Morgan tegi kõikidele lastele mälestuseks plaadi, kus olid peal meid läbi laagri saatnud diskolood.

6. juuli hommik oli väga kurb mitmel põhjusel. Üks põhjustest oli see, et tuli toredast laagrist lahkuda. Tegime mälestuseks grupipildi ja asusime bussiga tee Stockholm.

Stockholmis tegi üks Gimle YMCA noormees Mats Olsén meile paaritunnise ekskursiooni mööda linna ja lõpuks kinkis lastele paar meenut mälestuseks. Tagasi Tallinna sõitsime sama laevaga Viktoria I. Laevas saime jälle rikkalikult süüa ja võtsime osa mitmetest üritustest.

Tagasi koju jõudsime maagilisel kuupäeval 07.07.07.

YMCA laager Rootsis oli meelde jääv ja elamusterohke. Lapsed said unustamatuid sõpru, kohtusime paljude väga meeldivate inimestega. Suured tänud kõigile, kes aitasid kaasa selle laagri toimumisele. Erilised tänud kuuluvad Piret Kutserile Tallinna NNKÜ-NMKÜ-st. Tänu temale loodi ühing Tamsalus ja tema vahendusel on meil sõbrad Rootsis.

Laagris osalenud Tamsalu valla lapsed olid väga tublid kõigis ettevõtmistes. Tublid spordis, kõõgitoimkonnas, võileibade valmistamises, laagri lõpupeol esinemises ja kõiges muus.

Loodame, et selline tore laager Rootsis Kullagårdis saab toimuma ka järgmisel aastal. Siis aga juba uute laste ja uute kasvatajatega.

Tamsalu valla lastega kaasas olnud kasvataja Tuuli Lindre

Neli esinemist...

(Algas lk 6)

kasu, midagi õpetliku ja eluks vajalikku, midagi hingele, midagi mälestustevakka.

Täna oma abilisi Eve Kasekamp, kes oli laulu- ja tantsupeol abiks ja Merike Pikverit, kes Otepääl aitas lastel silma peal hoida. Kahekesi on ikka kergem, kuigi lapsed on sõnakuulelikud ja tublid. Siin on tunda juba kodust kasvatus. Aitäh, lapsevanemad!

Lustpilli moto kõlas igal peol: "Lustpill lustib lustides, nii kotades kui sussides!"

Lastekapellijuht Sirje Luik

Tünnisõit...

(Algas lk 1)

päeval on alati pealtvaatajate ja osa-lejate näol kohal tore, sõbralik ja lustiline seltskond. Sellel aastal oli meeldivaks üllatuseks meile Tamsalu sotsiaalkeskuse osalemine. Korraldati näitusmüüki, lastele sportlikke- ja täpsusmänge ning kivide maalimist.

Porkuni päeva õhtupoolset osa korraldame Porkuni kooli territooriumil ja me siiralt täname kooli töötajaid ning juhtkonda, kes korraldajatele appi tõttasid ja ürituse laabumisele öla toeks panid.

Kuna see on meie endi valla suurüritus,

siis teengi ettepaneku kõigile vallas tegutsevatele ettevõtetele, asutustele, huviringidele, Lions-klubile, naisteklubile, kohalikele jahi- ja kalameestele, käsitööringidele, vallakodanikele jne mõelda, kuidas teiegi saaksite Porkuni päevale kaasa aidata, seda mitmekesisemaks muutes.

Suur tänu kõigile selle aasta sponsoritele, korraldajatele ja teenuste pakkujatele. Tänu teile oli meie selleaastane Porkuni päev üks ütle mata mõnus päev.

Kohtume järgmisel Porkuni päeval, traditsiooniliselt juulikuu teisel laupäeval.

Korraldajate nimel Tiia Uudeberg

Kui Prantsus Musku läks

Vahetult enne aprillisündmusi Tallinnas oli Assamalla raamatukogus kirjandusõhtu, kus räägiti ühest maailma suurimast militaargeeniusest – Napoleon Bonaparte'ist. Kirjandusõhtu oleks äärepealt toimumata jäänud, kuna kaks kohalikku noormeest, kes pidid Napoleoni võidukatest sõjakäikudest rääkima, äkki loobusid. Päris ootamatu see siis polnud, sest noored mehed olid Assamallas jõudnud korda saata üht-teist ebameeldivat ja nüüd olid nende nimed kõikide inimeste suus. Külarahva kõneles aina poiste poolt korda saadetud „kangelastegudest”. Ju siis ärkas noorukite loomulik häbitunne ja nad ei julgenud rahva ette ilmuda.

Kirjandusõhtu siiski toimus, sest viimasel minutil liitus üritusse Leana Uutmaa, kes haaras lennult etteantud materjali ja kandis selle ladusalt ette. Tänu talle!

Napoleoni elukäik on võib-olla erutavama ja kõige muinasjutulisem, mis üldse teada. 19.sajandi algul, Napoleoni impeeriumi õitsenguaastail kerkis esile terve rida säravaid printse, marssaleid, vürste ja hertsogeid, kes vaid kümnekonna aasta eest olid olnud varanduseta noorukid. Nüüd suplesid nad rikkuses ja kuulsuses, käsutasid armeesid, rajasid riike ja dünastiaid.

Napoleonist kirjutatud teoseid on terve raamatukogu jagu ja lõppu ei näi tulevat. Isegi kui ühtki ajaloolist tõika enam ei lisanduks, tahab iga põlvkond Napoleoni lugu kuulda oma sõnadega ja oma vaatevinklist.

Minu põlvkond asus aabitsatõdesid omandama kaks aastat pärast sõja lõppu. Õige pea tuli meie

külaellu raadio ja filmikunst. Praegu tundub veidi uskumatuna, et tollal, 1950.aastate alguses oli maal nii palju rändkinopunkte – 7-8-kilomeetriste vahedega oli terve Eesti näis täis tipitud. Nüüd tehakse ühe kinobussi (!) sõidust suvisel Eestimaa suursündmus.

Avo Vesberg arutleb selle üle, miks Napoleon ikka tungis Venemaale.

Tollal avaldati rajoonilehes rändkino liikumise graafik ja kaks korda kuus kuulutas valjuhääldist kostuv muusika, et kinopoisid on Koonu mõisa juurde jõudnud.

Paljude sakslastelt saadud trofeefilmide seas näidati ka „Waterloo silda”. Film oli suure emotsionaalse mõjujõuga ning seetõttu jäi see veidi salapärase

Kõik kirjandusõhtul ülesastujad on saanud kokku ühe pildi peal.

kohanime hästi meelde. Kangelannat

mängis legendaarne Vivien Leigh ja tegevus toimus I maailmasõja ajal, mis teadupärast oli sada aastat Napoleoni sõdadest hiljem. Ent sõda on sõda, seal võib iga hetk jääda viimaseks ja seetõttu on igaõnneviiv erilise hinnaga. V.Leighi mängitud prostituudi jaoks kaotab elu oma mõtte pärast seda, kui ta kuuleb oma armastatu surmast. Kangelanna läheb Waterloo sillale ja viskub sealt alla.

Hiljem kohtasin Watreloo nime juba ajalooõpiku lehekülgedelt, kust selgus, et sel kohal on veelgi traagilisem tähendus. Nimelt lõpetas 1815.a Waterloo alla saadud kaotus Napoleoni rajatud impeeriumi eksisteerimises. See hiigleriik oli ulatunud

Läänemerest Atlandi ookeanini ja Vahemerest Põhjamereni. Praeguseks ajaks on Waterloo nimest saanud sünonüüm mingile suurele läbikukkumisele või krahhiga lõppenud sündmusele, mis on tagaspoordumatu ja lõplik.

Ent Napoleon on endiselt vastupandamatut. Mis siis paelub inimesi selle suure geenius juures?

Paljusid huvitavad Napoleoni naised, tema hobused, haigused, harjumused...

Kirjandusõhtul rääkisime Napoleoni imepärasest tõusmisest Prantsusmaa keisriks, sõdadest tutvustasime lähemalt nelja – Austerlitz, Trafalgar, Borodino ja Waterloo lahinguid. Edasi oli juttu sellest, kuidas Naopoleon Hispaanias oma võimu kinnitas. Kiitust jagasime ka brittide rahvuskangelasele admiral Nelsonile. Lõpuks kuulasime lord Nelsoni ja leedi Hamiltoni ning

Napoleoni ja Josephine unustamatuid armulugusid.

Algselt pidi Leana Uutma piirduma ainult Horatio Nelsoni ja Emma Hamiltoni mälestusväärse armuloo tutvustamisega. Kirjandusõhtul kujunes aga nii, et tema hoolde jäi nii Austerlitzi kui Trafalgari lahing. Eesimest peetakse Napoleoni kõige täiuslikumaks võiduks, Trafalgari merelahinguga sai aga Suurele Korsiklasele selgeks, et Inglismaad vallutada ta ei suuda.

Ladusa jutuga Eevi Geidik võttis vaatluse alla Hispaania. Selle maaga oli nii, et kord oli Prantsusmaaga koos, siis jälle sõdisid omavahel, Eevi selgitas, kuidas Napoleon kasutas ära naabermaa kuningavõimu nõrkusi, suurendas seal sisevastuolusid, aitas septseda intriige. 1808.a järgneski invasioon ja peagi pani Napoleon Hispaania troonile oma venna.

Ka Avo Vesberg sai oma ettekandega väga hästi hakkama. Kuigi me üldiselt teame midagi Napoleoni sissetungist

Venemaale, Borodino lahingust, Moskva põlemisest ja Napoleoni haletsusväärsest taganemisest, esitas Avo ka senitundmatuid arve ja fakte nende sündmuste kohta. Näiteks tõsiasi, et taganev Prantsuse armee kandis suurimaid kaotusi just suvekuumuses, mitte talvisel taganemisel.

Rakvere kutsekeskkooli õpilane Liliya Karpova võttis oma esinemist väga tõsiselt. Ta tegi esmalt endale küsimused selgeks ja asus siis kuujatele selgitama Josephine õiget nime, naise päritolu, tutvumist Napoleoniga. Muuhulgas rääkis Lilly loo Napoleoni ainsast armist. Napoleon olevat sündinud õnnesärgis. Kõige kuumemates lahingutes langes tema kõrval mehi nagu loogu, Napoleon tuli välja ilma kriimustuseta. Ainus arm tema kehal asus pahkluu juures, sealt oli teda hammustanud armukade koer. Kõige tuntum jälg meie kultuuriväljal Napoleonist on ehk episood „Kevades”, kus Saare tal sulane üritab

Arno vastsel viiulil mängida keelatud pala, „Kui Prantsus Musku läks”. Ehk siis kuidas prantslased 1812.a Moskvast käisid. Nimetatud katkendi luges kirjandusõhtul ette Väike-Maarja gümnaasiumi õpilane Gerda Tarkusep. Eestis on kimbuke perekondi, kes teavad oma põlvnemist mõnest Suure armee siiajäänud sõjamehest. Mõnel sellisel perekonnal on prantsusepärane nimigi, nt Levoll. Valgamaal Jõgevestes asub Barcally de Tolly mausoleum, kus puhkavad suure väejuhi maised jäänused. See on kooliekskursioonide meelispaik. Vähesed seostavad teda Napoleoniga. Kuid just meie võõrast verd kaasmaalane B.de Tolly osales Napoleoni vastupanu murdmisel ja liitlasarmee võidukalt juhtimisel Pariisi.

Napoleonist kirjutatud raamatud ootavad lugejaid. See on üks maailma suuremaid väejuhte väärrib seda, et temaga lähemalt tutvust teha.

Meeli Kuntur, Assamalla raamatukogu juhataja

Sporditegemisest Tamsalu kandis

Tamsalu külanõukogu (KN) I suvemängud toimusid 5.-6.juunil 1976 Porkunis ja Tamsalus.

Laskmises (65) võitsid Aino Hallimäe, Halti jaansoo (mõlemad Porkuni) ja Heljo Retsold (KN koondis) ning Aadu jaansoo, Enn Saar (Põdrangu s) ning Raimo Hallimäe (Porkuni). Võistkondlikult (7) võitis Põdrangu I, Porkuni I ja Põdrangu II ees.

VTK mitmevõistluses (19) võitsid Erna Kuhi (Põdrangu), Heili Kütt ja Õie Mets (KN koondis) ning Väino Kuhi (Põdrangu), Tiit Loik (Tamsalu s) ja Algirdas Aleknavitsjus (Põdrangu s). Võistkondlikult (5) võitis Põdrangu sovhoos Tamsalu sovhoosi I ja KN koondise ees.

Sangpommi rebimises võitsid Peeter Ott, Raivo Laht (Tamsalu s) ning Väino Kuhi (Põdrangu). Võistkondlikult võitis Tamsalu sovhoos Põdrangu sovhoosi ja KN koondise ees.

Kõieveos võitis Tamsalu sovhoos (Tammekand, Haavela, Uude, Sergejev, Laht) Põdrangu sovhoosi ees. Võrkpallis võitis Põdrangu sovhoos (Kivisto, Antsaar, Rosin, Kaidme, Saamere, Kuhi) Tamsalu sovhoosi ja

Säase erikomandatuuri ees.

Suvmängude põhialal kergejõustikus (51) võisteldi eraldi noorte, täiskasvanute ja veteranide arvestuses. Noorte arvestuses võitis Saima Kivisto (Põdrangu s) 100 m, kaugushüppes ja 400 m ning Toomas Aujärv (Põdrangu s) kõigil kavasolnud aladel. Noorte parimateks tulemuseks oli Toomas Aujärve 11,7 100 m ja 10.71 kuulitõukes.

Naistest võitis Anne Erisalu 100 m ja kaugushüppe ning Mare Soovik kuulitõuke Põdrangu sovhoosist. Meestest võitis Heldur Post (Tamsalu s) 100 m ja kaugushüppes, Paul Antsaar kuulitõukes ja Algirdas Aleknavitsjus 800 m (Põdrangu s). Parimateks tulemusteks olid Heldur Posti 5.43 kaugushüppes ja Paul Antsaare 10.38 kuulitõukes.

Veteranidest võitis Erna Kuhi (Põdrangu) 100 m, kaugushüppes ja kuulitõukes ning Ants Lill (Põdrangu) 100 m ja kaugushüppes, Rudolf Küngas 800 m ja Arnold Kalvik kuulitõukes. Parimateks olid Erna kuhi 100 m (15,7) ja 52-a Arnold Kalviku kuulitõuge 10.98 meeste kuuliga. Võistkondlikult

(4) võitis Põdrangu sovhoos Tamsalu sovhoosi ja KN koondise ees.

I suvmängude üldvõitjaks tuli Põdrangu sovhoos Tamsalu sovhoosi, KN koondise ja Porkuni ees. Üldvõitja auhinna - põdranaha pani välja Porkuni metskond (metsaülem Raimo Hallimäe). Alade võitjatele pani karikad välja Põdrangu sovhoos, medalid valmistas Porkuni EIK õpetaja Pikar Riitmur. Osavõitjaid oli 173.

II suvemängud 3.-4.juunil 1978 Porkunis ja Tamsalus.

Laskmises (62) võitsid Laine Riitmur, Aino Hallimäe (Porkuni) ja Ilnoa Saar (Põdrangu) ning Pikar Riitmur (Porkuni), Jaan Kaljula (Põdrangu) ning Ivan Kalagin (Porkuni). Võistkondlikult (6) võitis Porkuni I Põdrangu I ja Porkuni II ees.

VTK mitmevõistluses (31) võitsid noortest Anu Vikk ja Arvo Hallimäe (mõlemad Porkuni), naistest Erika Jõgi (Porkuni) ja Toomas Kadarpik (KN koondis) ning veteranidest Laine Riitmur ning Ants Lill (Põdrangu). Võistkondlikult (6) võitis Porkuni I Põdrangu sovhoosi ja Tamsalu sovhoosi ees.

Turism Porkunis - vajalik? Võimalik!

Turismi ajalugu

Turismil on väga pikk ajalugu. Inimeste sihipärasest rännutegevusest hakati nimetama turismiks alles 18. sajandi lõpuaastatel. Turistideks nimetati inimesi, kes külastasid välismaad puhkamise ja lõbutsemise eesmärgil. Kuni Teise maailmasõjani mõisteti turismi all eelkõige inimese sportlikku tegevust: jalgsi-, jalgratta-, alpi-automatkad. Turist pidi reeglina ise reisil füüsiliselt aktiivne olema. Inimühiskond on juba väga varastest aegadest turismiga seotud olnud. Ka majanduse ja kaubanduse areng on olnud reisidega samatähenduslik. Kaubateede ääres asetsenud majutus- ja toitlustustevõtted olid vajalikud ning toetasid niinimetatud turismi.

Turismi mõiste ja liigitus tänapäeval

Tänapäeval mõeldakse turismi all reisi, mis hõlmab reisimise tehnilisi aspekte, reisimise ettevalmistamist, organiseerimist, sihtpunktis viibimist ning reisi sisustamist. Seega mõeldakse turismi all 19. sajandi teisel poolel ja 20. sajandil väljakujunenud turismi, mis esineb praegu massiturismina. Seoses transpordivahendite arenguga on turist ekskursioonidel, grüpireisidel muutunud suhteliselt passiivseks: talle püütakse vaatamisväärsusi võimalikult mugavalt serveerida. Tänapäeva turismialane tegevus toimub väga erinevates vormides, erineva osavõtjaskonnaga. Erinevatest tunnustest lähtudes võime turismi vorme liigitada mitmeti. Näiteks osavõtjate arvu järgi võime jaotada individuaal-, pere-, kollektiiv- ja massiturismiks. Osavõtjate vanuse järgi võime liigitada noorsoo- ja seniorturismiks. Reisi kestvuse järgi: lühiajaline (1-2 päeva) on äriturism, transiitturism. Pikaajalist turismi nimetatakse puhketurismiks. Toimumise aja järgi liigitatakse turismi suve- ja talveturismiks. On olemas ka parahotelliturism: kämpingud, pansionaadid, telkimisplatsid, kodumajutus. Transpordivahendite järgi toimib auto-, bussi-, rongi, laeva ja lennukurism.

Turismist Tamsalu vallas

2007. aasta aprillis moodustati valla

arengu edendamiseks strateegiliste valdkondade töörühmad. Osalesin kultuuri-, spordi-, turismitöörühmas. Rühma tööd juhendas ja koordineeris Katrin Uudeküll. Antud kirjutises ongi kasutatud töörühma turismialaseid kogutud materjale.

Tamsalu vallas on turismi valdkonnas kesksedeks märksõnadeks paekivi temaatika koos paemuuseumi ja Tamsalu paepargiga. Porkuni paemuuseum avati 15 aastat tagasi. Muuseum tutvustab paekivi tekkelugu, kivistisi, ehituskivi, kohalikku paekivi. Ülevaate saab ka Pandivere tekkest, karstidest, põhjavee olulisusest meie järvele. Paemuuseumi juurde kuulub ka looduslik osa – vana paemurd, kus paljandub maailma noorima ordo- viitsiumi ladestu Porkuni lade. Tamsalus saab tutvuda kohaliku looduse- ja tööstuspärandiga. Lubjapark annab koolidele õues õppimise võimaluse. Teemat on põhjalikumalt tutvustatud Porkuni koduleheküljel.

Porkuni kui magnet

Porkunis on looduskauis keskkond, mille nn magnetiteks on Porkuni järv ja selle ümbrus. Tamsalu valla looduskaui keskkonna on kujundanud Pandivere kõrgustik. Valla unikaalse metsarikka ooside ja järvedega maastik hõlmab Porkuni lõunapoolse osa. Oosi nimetatakse Kungassaareks või ka Lossisaareks. Arvatavalt oli Porkuni ühele oosile ehitatud muistne linnus, kuhu 15. sajandil rajati piiskopi linnus. Praegu asuvad siin Porkuni kooli hooned, mis plaani kohaselt vabanevad ning võivad leida kasutamist loodusturismi edasiarendamisel. Porkuni on tuntud ka põhjavee tasemest tingitud järve vee hulga kõikumisega ning ujuvate saartega. Läheduses on Lemküla järvede maastikukaitsela. Porkuni järv on allikatekkeline, st järv toitub allikatest ja on paisutatud Valgejõe algusest.

Järve kõrgetel kallastel asuvad kaunid laagrikohad Kaieallika ja Külmallika. Porkuni on tuntud suvituspiirkonnana, renoveeritud on ujumissildu, rajatud liivarand ja ehitatud vettähüpeteks hüppetorn. Järve ääres saab paati, vesiratast ja tünni laenutada. Porkuni

ümbruse maastikukasutus on orienteeritud turismile: järve kaldaid on korrastatud, rajatud on pargiteid. Uudne on ka Porkuni energiarada.

Porkunit läbib rahvusvaheline jalgrattamarsruut Eurovelo. Porkunis toimuvad omanäoliste üritustena tünnisõidu esivõistlused ning rahvusvaheline folkloorifestival Porkuni Pillar. Mõlemad suurüritused toovad piirkonda väliskülalisi.

Turismi edendamine

Turismi toetavatest teenustest on vallas olemas majutusvõimalus Tamsalu spordikompleksis, kuhu on võimalik majutada kuni 40 inimest. Porkunis pakuvad majutusvõimalusi FIE Ain Aasa kodumajutus ja käesoleval suvel avatud Laululinnu külalistemaja. Viimases on toitlustus, saun, seminariruum ning vahendeid lõõgastavateks tegevusteks. Porkuni jahimajas on võimalik tegeleda jahi-turismiga, koos tellitud toitlustusega pidutseda või korraldada seminare. Suvisel ajal on avatud kiirtoitlustuskoht Porkuni järve ääres nimega Kulles. Teistest turismi toetavatest teenustest nagu sularaha automaadid, apteek, arstiabi, kaubandus, bensiinijaam asuvad Tamsalus. Porkunis on postkontor. Avalikku Interneti punkti Porkunis veel ei ole. Seega turismi toetavate teenuste pakkumine on Porkunis, ka vallas tervikuna, minimaalne. Kõik see pidurdab oluliselt valdkonna edasiarendamise võimalusi.

Turism suundub terviseteadlikkusele

Turismi oluliseks suundumuseks on inimeste terviseteadlikkuse kasv. Kuigi viimane ei mõjuta nõudluse mahtu, on sellel mõju sihtkoha valikule ja inimese käitumisele puhkuse ajal. Ebatervislikuna tunduvaid sihtkohti välditakse, kasvab aktiivse puhkuse populaarsus ning suureneb nõudlus „wellness“ toodete järele (spaaad, tervisekeskused). Lisaks tervise-teadlikkusele kasvab ka klientide keskmine haridustase, mis omakorda tähendab suuremat huvi kunsti, kultuuri ja ajaloo vastu. Suureneb nõudlus spetsiaal- toodete järele ning prognoositakse nõudluse kasvu Kesk- ja Ida-Euroopa

sihtkohtade järele.

Lisaks eespool toodud teguritele mõjutavad nõudlust ja pakkumist infotehnoloogilised arengud. Eriti suureneb interneti olulisus nii informatsiooni otsimisel kui ka turismitoodete ostmisel. Sihtkoha turundamisel peab suuremat tähelepanu pöörama e-turundusele ehk hästi-toimivale ja efektiivsele koduleheküljele. Nimetatud leheküljelt otsivad külastajad konkreetsete toodete kohta väga põhjalikku informatsiooni. Pealiskaudsed kirjeldused ei kutsu edasisele informatsiooni otsingule.

Kasvava turuna tuleb käsitleda ka Eesti siseturgu – elanike sisetulekute suurenedes kasvavad ka kulutused vabale ajale ning sealhulgas ka reisimisele Eestis. Seega turiste võib Porkuni juurdegi oodata.

Avaldatud statistika järgi tutvub Eesti vaatamisväärsustega veidi üle 2/3 välituristidest. Ligi 1/3 turistidest viibib looduses või külastab looduslikke vaatamisväärsusi. Eriti loodushuvilised on saksa ja vene turistid, kes on orienteeritud vähem linnade külastamisele. Samas viibivad nad Eestis aga keskmisest kauem. Kululiikide lõikes kulutavad turistid ligi kolmandiku rahast majutusele ning veidi üle veerandi tootlustusele ja ostudele.

Kokkuvõte: pangem turism enda kasuks tööle

Porkunis on Porkuni kompleks: ajalugu, traditsioonid. On, mida müüa. Siin on puutumata ja puhas loodus, mitmekülgne maastik; paetemaatikat käsitlev muuseum, õpperajad, lubjapark. Siin on Lemküla-Võhmetu legendidega seotud

karstiaala ja järved; Kalevipojaga seotud lood ja kohad; võimalused ja traditsioonid suvespordi harrastajatele; omanäolised üritused (tunnisõit). Vallal, seega ka Porkunil, on head ühenduste teiste Eesti piirkondadega ja Tallinn-Tartu-Valga raudtee läbimine Tamsalust.

Järelikult on meil võimalused piirkondliku ja riigisise turismialase koostöö laiendamiseks ja on loodud ka tingimused osalemiseks Pandivere koostööpiirkonna arendamisel.

Turismi arendamine edendab meie endi elu: saame töökohti, korrastatud elupaiga koos sotsiaalse infra-struktuuriga. Turismi arengut ei ole vaja karta. Turisti ei peaks külast eemale peletama. Turistist – turism tuleks rakendada enda heaolu tagamise teenistusse.

Ella Vikk

Laululinna külalistemaja ootab!

Hea Tamsalu rahvas, avasime Laululinna külalistemaja (end. Renoveeritud Porkuni metsskonnahoone) Järvajõe külas 4 km kaugusel Tamsalust.

Majutuseks on 4 kahekohalist tuba, 1 ühekohaline ja 1 kolmekohaline tuba. Rentida saab sauna koos kamina-ruumiga kuni 15 inimesele. On konverentsi-nõupidamiste saal 30-40 inimesele ja väike ümarlauga saal kuni 15 inimesele. Mõlemas saalis on võimalik tähistada pere ja firma koosviibimisi ning üritusi jm sündmusi. Lisateenused: väga tervislik infrapunasaun, täiuslike protseduuridega tervisekapsel.

Peatse kohtumiseni!

Info ja ettetellimine 32226971, 53002806, 5108019

Infrapunasaun

Infrapunase kiirguse tervislikku toimet on viimase 25 aasta jooksul palju uuritud just Jaapanis ja Hiinas, ainuüksi USA-s on vastavaid meditsiiniseadmeid müüdud üle kümne tuhande.

Mille poolest erineb infrapunasaun (edaspidi IPsaun) tavalisest saunast? Ehkki IPsauna temperatuur on mõnusalt soe, püsides 35-45 kraadi juures, on selle soojustoime sügavam ning efektiivsem. Lisaks on IPsaunal inimorganismile tervitav toime ja seda kasutatakse raviotstarbel. IPkiirgus

neeldub otse kudedes, kutsudes esile intensiivse higistamise ilma kõrge temperatuurist tuleneva ebamugavustundeta. IPsaunas on higistamine võrreldes tavasaunaga, mille temperatuur on enamasti 80-110 kraadi, ligi kolm korda intensiivsem. Higistamisega vabaneb organism mitmetest jääproduktidest. Naha poorid puhastuvad, paraneb naha toonus, elastsus, tekstuur ja jume.

IPsauna madalama temperatuuritaseme sobib neile, kes peavad olema saunaprotseduuridega ettevaatlikud südameveresoonekonna haiguste tõttu. Ka ei koorma ega raskenda IPsaun higistamist, sest puuduvad liigne niiskus ja kõrge õhutemperatuur. Neeldunud IPkiirgus kutsub esile soojuse leviku kogu kehas ning toimib rahustavalt. IPsaun vähendab väsimust ja stressi. Lisaks on IPsauna mugavam kasutada, sest soojenemisaeg on lühike. IPsaun tugevdab südameveresoonekonda, samaaegselt higi eritumisega toimuvad liigest soojuseks vabanemiseks veel mitmed muutused. Südame löögisagedus ja maht suurenevad ning süda pumpab laienenud veresoonte kaudu rohkem verd, saavutades sellega treeningule omased tulemused.

IPsaun puhastab nahka, parandab naha väljanägemist, stimuleerib naharakkude uuenemist naha

verevarustuse ja ainevahetuse paranemisega.

Soovitav seansi pikkus IPsaunas on 30 minutit, selle aja jooksul on organismi energiakulu ligi 600 kcal. Peale 30 minutit sauna kasutamist olge soojas ruumis veel kuni pool tundi, enne kui välja lähete.

Ettevaatusabinõud ja vastunäidustused IPsauna kasutamisel: kui olete haige või tervislik seisund on ebaselge, konsulteerige arstiga, iseseisvalt ei tohi IPsaunas ravida ühtegi haigust. Ravimite kasutamisel konsulteerige oma raviarstiga. Kui tervislik seisund peaks IPsauna kasutamisel halvenema, tuleb protseduur katkestada.

Üldised vastunäidustused: äge trauma, äge põletik, vere hüübimishäired, kunstliigeste ja kirurgiliste implantaatide olemasolu korral.

Laululinna külalistemaja

Laululinna külalistemaja pakub
kokale tööd osalise tööajaga
 info 510 8019
www.laululinna.ee

Igihaljad...

(Algas lk 7)

tingimused suurepärased.

Kui teise päeva hommikukohv joodud, suundus rahulolev bussitais ekskursante **Haapsalu raudteejaama**, kus koos särava päikesega võttis meid vastu giid Terje. Korras ja remonditud jaamahoone Haapsalus üllatas seda enam, et rongid ei käi seal juba ammu. 1906. a valmis historistlikus stiilis eriprojekti järgi rajatud jaamahoone, mis koosneb neljast osast - reisirajoonist, nn imperaatoripaviljonist, neid ühendavast katusealusest ja 216 meetri (just nii pikk olla olnud tsaari rong) pikkusest kaetud perroonist. Jaamahoone on tänaseks kaotanud oma esialgse funktsiooni. Reisirajoonis asub autobussijaam, nn imperaatoripaviljonis 1997. a juunist Eesti raudteemuuseum, koht, kus kõik said nostalgitseda, meenutades aegu, mil rongid veel tihedalt käisid.

Haapsalu muutumine kuurort- ja suvituslinnaks on tihedalt seotud just mudaravi kasutuselevõttuga. Esimene mudaravila ehitati linnaarst dr Karl Abraham Hunniuse õhutusel 1825. a. Sellest ajast peale hakkas Haapsalu muutuma Vene keisririigis üha arvestatavaks kuurortlinnaks, eriti kõrgema seltskonna seas. Alates Nikolai I valitsemisaja lõpust on Haapsalus suvitanud ja mudavanne võtnud ka enamus Venemaa keisreid kuni Nikolai II-ni välja. Haapsalus on suvitanud ka helilooja Pjotr Tsaikovski (1867. a), kelle kuulsal pingil said soovijad istuda ja tema muusikat nautida. Suvepäikses sillerdav mere äärt mööda suundusime rannapromenaadil kursaalini, kus luigepaar nõudlikul häälel külakosti nõudis. Kursaali ümbrust ehtis hulgaliselt kauneid roose. Veel pisuke jalutuskäik ja võisime oma kellad õigeks panna päiksekella järgi, mida keegi edasi ega tagasi ei keera.

Haapsalu vanalinna puitehitisi seirates liikusime edasi **Haapsalu piiskopilinnusen**i. Sellest Eesti keskaja kindlusarhitektuuri tähelepanuväärsest mälestusmärgist on kahjuks tema sajanditetagusest hiilgusest säilinud vaid varemed. Linnus hõlmab kolme hektari suuruse territooriumi. Selle

rajamine, laiendamine ja ümberehitamine toimus sajandite jooksul mitmes etapis, vastavalt relvastuse arengule. Lõpliku suuruse omandas linnus piiskop Johannes IV Kieveli valitsemisajal (1515-1527), mil valmis tugev tulirelvadele kohandatud sakmelise rinnatisega eellinnuse ringmüür koos võimsate suurtükitornidega. Müüride kõrgus ulatus üle 10 meetri, müüri paksus kõikus erinevatel lõikudel 1,2-1,8 m vahel. Liivi sõda sai tuleprooviks linnuse kaitsevõimele. Sellest ajast pärinevad linnuse sisemised kraavid ja blindaa'id, mis ehitati kahurite paigutamiseks ja kaitseks pommitamise eest. Liivi sõja ajal sai linnus raskelt kannatada.

Keskaegseid sõjariistu on nii Eestis kui naabermaades säilinud vähe ja seetõttu võib linnusemuuseumis eksponeeritud keskaegset relvakollektsiooni pidada väga unikaalseks. Relvad ja laskemoon leiti Haapsalu keldri puhastamisel 1989. aastal. Eksponeeritud relvad pärinevad 15. sajandi teisest poolest kuni 16. sajandi keskpaigani. Arkebuus, hellebard ning ilmselt ka odaotsad olid käibel veel ka 16. sajandi teisel poolel.

Haapsalu Toom-Niguliste kirik on kahtlemata Haapsalu linna tähtsaim ajaloo- ja arhitektuurimälestis. 14. või 15. sajandil ehitati ainulaadne ümara põhiplaaniga ristimiskabel, mille aknale ilmub augusti täiskuuöödel Valge Daami kujutis. Legendi järgi olevat see naisterahvas, kes armastusest toomhärja vastu keelust hoolimata linnusesse tuli ja karistuseks elusalt ristimiskabeli seina müüriti.

Järgnevalt siirdus grupp endises raekojas tegutsevasse **Läänemaa muuseumisse a Ilon Wiklandi Imedemaale**. 2004. aastal otsustas kunstnik Ilon Wikland kinkida oma raamatuillustratsioonide originaalid Eesti riigile. Haapsalu linnusevaremed, puithooned ja meri on olnud oluliseks alateadlikuks inspiratsiooniallikaks tema kuulsaimate teoste, Astrid Lindgreni raamatute illustratsioonide, loomisel. Haapsalus ongi nüüd Ilon Wiklandi teosed ja siin tutvustatakse nendega seotuvat humaanset ning lastekeskset maailmapilti. Sedasama eesmärki kandis ka teemakeskus, kus lisaks teoseid tutvustavale galeriile on võimalus ka ise kunsti loomisel kätt

proovida, mängida vanu mängu ja kohtuda Iloni Wiklandi kujutatud kangelastega.

Kaunite kunstide nautimisega jätkus päev **Evald Okase majamuuseumis**, seejärel oli tunnike vaba aega, mille igaüks oma äranägemist mööda sisustas.

Kauni suvepäeva viimaseks peatuseks enne Tamsalut sai metsa rüpes asuv **Ants Laikmaa majamuuseum**. Muuseumitöötaja jutustas väga haaravalt kunstniku eluloo, põimides sellesse palju humoorikaid juhtumikirjeldusi. Maja ümber oli paljuliigiline park, kuhu on istutatud nimelised tammed Gustav Suitsule, Marie Underile, Arthur Adsonile, Hermann Hallistele ja tema abikaasa Erikale, Marie Underi tütrele Dagyle, Marie Underi tütrele Eddale, Friedebert Tuglasele ja tema abikaasa Elole, Aino Tammele, Aino Kaldale ja Anna Haavale. Majamuuseumi esimesel korrusel oli kunstniku elukäiku tutvustav väljapanek ja söögituba. Ülemisel korrusel kunstniku ateljee, töö- ja magamistuba koos isiklike esemete ja etnograafilise vanavaraga. Muuseumis on Laikmaa viis originaaltööd ja lisaks taieheid tema õpilastelt.

Meeldivalt möödunud kaks päeva olidki otsa saamas, buss keeras nina kodu poole ja tee. Tuule ja vihmaga alanud sõit kujunes igati kordaläinuks, juba esimese päeva õhtul näitas päike ennast läbi pilvevine, teine päev oli aga juba tõeliselt suvine. Kojusõidul olid paljude mõtted juba järgmises suves, sest laiali jagatud tagasiside lehed panid veidikeseks mõtlema, missugused kaunid Eestimaa paigad järgmisel aastal avastamist vajaksid. Üksmeelselt hinnati reis igati kordaläinuks ja kahetseti vaid seda, et niisuguseid ettevõtmisi rohkem ei ole. Reisiseltskonna eriline tänu kuulub Milvi Veebelile, kes oli kogu ettevõtmise organiseerija.

Järgmine ühine väljasõit toimub **22. septembril Palamuse laadale**. Osavõtt eelregistreerimise alusel, kohamaks 50 krooni tasuda Tamsalu valla sotsiaalosakonda.

Reisimuljed kirjutas ajalehe tarvis üles Tamsalu valla sotsiaaltöötaja Ülle Kristmann

Tänuõnad

Tünnisõidu ja Porkuni päeva toetajad 2007 olid: Viru Trans AS, Ahto Tamm-saar, Tiigi Keskus AS, Hagar, Tamsalu Autoveod AS, T-Puhtaks, Saku Õlletehas, E-Betoonement AS, Jaan Sooniste, KT Europroject Management, Laululinnu külalistemaja, Kasepuu AS, Remgreivel OÜ, Tiit Aasa, Porkuni Kool, Thorsen Grupp OÜ, Rakvere Piiritustehas, FIE Einar Valliste, Helle Pärna, MTÜ Kesk-konnatelt, Eigo Laur, Virumaa Teataja, Raadio Viru, Järvajõe Jahimaja, kõik abilised Tamsalu vallast ja mujalt! Korraldajate nimel kõigile suur aitäh!

Porkuni järve jooks

15.septembril tuleb 22. jooks ümber Porkuni järvede. Algas kell 12.00.

Võisteldakse järgmistes vanusegrup-pides: minijooks (kuni 5-a) 300m; noored I (1997.a ja hiljem sündinud) - 1,3 km, noored II (s 1996 -1995) - 1,3 km, noored III (1 1994-1993) - 2,4 km, noored IV (1992-1989) - 6,2 km, mehed (1988-1968) - 6,2 km, naised (1988-1973) 6,2 km, veteranid I mehed (1967-1958) - 6,2 km, naised (1972-1963) - 6,2 km, vetera-nid II mehed (1957 ja varem sünd.) - 6,2 km, naised (1962 ja varem sündinud) - 6,2 km.

Registreerimine kuni kella 11.45-ni stardipaigas Porkuni kooli juures.

Stardimaks: minijooks - tasuta, 2. ja 3. vanusegrupp - 5 krooni, 4. ja 5. vanuse-grupp - 10 krooni, 6., 7. ja 8. - vanuse-grupp 50 krooni.

Igale lõpetajale pisiahhind.

Eraldi arvestus perekondadele (vähe-malt 3 liiget, nendest 1 vanem). Parimatele korralikud auhinnad!

Buss väljub Vajangu kooli juurest kell 10.45, Tamsalu gümnaasiumi juurest kell 11.00.

Info tel 322 8430, 323 0788, 323 0512.

Tünnisõit 14.juulil Porkuni järvel

Selles järjekorras, nagu mehed Soomes "pesupali sõudevõistlust" alustasid, nad ka lõpetasid. Alumisel pildil näitavad elegantsi Krista Lepik ja Riive Tamm

Mehed: I Mikko Mäkelä (Soome) kohasõidus 1.27,2. II Pavo Raudsepp kohasõidus 1.33,3. III Benjamin Ticklen (Soome) kohasõidus 1.35,7. 4. Martin Uudekül kohasõidus 1.52,7. 5. Jussi Lehtinen (Soome) 1/4finaalis 1.39,2. 6. Lembit Saart 1/4finaalis 1.51,8. 7. Urmo Kallaste 1/4finaalis 1.40,2. 8. Andrus Võhma eelsõidus 1.59,6. 9. Toomas Verbo eelsõidus 2.01,1. 10. Järvo Vildersen eelsõidus 2.06,8. 11. Andrus Viks eelsõidus 2.08,7. 12.-13. Marko Pomerants eelsõidus 2.17,5. 12.-13.-Kalle Lett eelsõidus 2.17,5. 14. Hannu Lehtinen (Soome) eelsõidus 2.30,6. 15. Indrek Lepiksaar eelsõidus 2.34,3. 16. Ergo Pärn eelsõidus 2.34,9. 17. Andres Jaadla eelsõidus 2.54,6. 20. Eduard Morozov - katk. 20. Viktor Krõlov katk. 20. Janek Luhaäär katk.

Naised: I Kaili Sirge kohasõit 1.51,3. II Taiga Laur kohasõit 1.51,5. III Riive Tamm kohasõit 1.57,7. 4. Evelyn Himma eelsõidus 2.01,5. 5. Outi Häkkänen (Soome) eelsõidus 2.09,5. 6. Jaana Harju (Soome) eelsõidus 2.27,3. 7. Kirsti Lehtinen (Soome) eelsõidus 3.12,3. 8. Sirly Tiik katkestas.

Paarissõit: I Silver Sillamaa, Rauno Sillamaa kohasõidus 1.18,8. II Ergo Eesmäe, Raigo Paimre poolfinaalis 1.21,5. III Önnela Raudsepp, Pavo Raudsepp kohasõit 1.45,5. 4. Martin Uudekül, Lembit Saart poolfinaalis 1.26,0. 5. Toomas Verbo, Erik Gasatsko ¼ finaalis 1.36,0. 6. Riive Tamm, Taiga Laur ¼ finaalis 1.39,0. 7. Evelyn Himma, Kaili Sirge ¼ finaalis 1.42,4. 8. Jaana Harju, Outi Häkkänen (Soome) ¼ finaalis 1.43,9. 9. Madis Sillamaa, Viljar Sillamaa eelsõidus 2.54,7. 10. Keijo Langinen, Hardo Tamm eelsõidus 3.05,2. 11. Enn Pehk, Ruttar Teder eelsõidus 3.57,7. 12. Üllar Mölder, Hans Kruusimägi eelsõidus 4.16,1. 13. Hans Kruusimägi, Maris Viikberg eelsõidus 5.45,0. 16. Hans Kruusimägi, Toomas Lust katk., 16. Jaan Tamm, Peep Puusepp katk., 16. Sirly Tiik, Andrus Võhma katk.

Soomes läks tamsalulaste tünnisõit edukalt

Soomes Kotka lähisel Pyhtää vallas peetud tünnisõiduvõistlustel oli naiste arves-tuses võidukas Krista Lepik ajaga 1.44, teisele kohale tuli Riive Tamm 1.51-ga, III Kirsti Lehtinen (Soome) ajaga 2.24.

Meeste arvestuses oli võidukas sama mees, kes Porkuni võistlustelgi - Mikko Mäkelä 1.19. II Raigo Paimre Tamsalust 1.24, III Benjamin Ticklen 1.32 Soomest. Paarissõidus 1. Antti Paavilainen - Ville Arkonkoski 1.17, 2. Raigo Paimre - Ergo Eesmäe 1.36, 3. Riive Tamm - Krista Lepik - 1.38.

Väino Virks tunnistati Eesti parimaks vabatahtlikuks tuletõrjujaks!

Õnnitleme Vajangu pritsumeeste au kõrgel hoidvat Väino Virksi ja Vajangu vabatahtlikke tuletõrjujaid!
Olge terved!

Sport

Viitnal üleriigilisel triatlioni meistrivõistlustel tuli harrastajate grupis meistriks Ago Veilberg. Veteranide arvestuses saavutas 2.koha Meelis Veilberg.

Paikusel üleriigilisel veteranide suvemängudel tuli M40 klassis esikohale Ago Veilberg 3000 m jooksus 9.37,78. Olavi Tooming võitis M65 klassis hõbemedali kettaheites ja pronksmedali kuulitõukes.

Valgas "Jõu" 12.suvemängudel rohkem kui kolme tuhande sportlase osavõtul Tamsalu vald ei osalenud. Maasportlaste suurimal jõuproovil peeti arvestust maakondade, valdade ja väikelinnade arvestuses.

Lääne-Virumaa võitis kokku 23 medalit, neist 9 kulda, 5 hõbedat ja 9 pronksi.

Hõbemedali võitis endine Põdrangu sovhoosi sportlane Enno Tiit, sangpommi mitmevõistluses kehakaalus kuni 65 kg. Väike-Maarja korvpallimeeskonna koosseisus võitis pronksmedali SK Los Torosesse kuluv Algis Liblik. 13.suvemängud toimuvad 2011.a Rakveres.

Tudu triatlonil saavutas kindla esikoha Meelis Veilberg oma noorema venna Ago Veilbergi ees. Esmakordselt kaasa teinud Ulvar Pavlov oli 4. ja Klen Krünberg 10.kohal. Startis ja ka lõpetas 54 sportlast. Rein Tops

Kergejõustik. 27.-28.juunil Eesti A- ja B-kl meistrivõistlustel Rakveres saavutas Triin Lait kettaheites 2.koha tulemusega 31.90, 4.koha kuulitõukes 11.52 ja 6.koha odaviskes 38.27. Eiko Laine oli 300m tj teine ajaga 42,24 ja viies kuulitõukes 13.38. Kaspar Raudla 7.koht kettaheites 45.00, Karel Eesmaa 6.koht teivashüppes 3.30, Kerli Relli

kõrgushüppes 7.-9.koht 1.55.

Kaspar Raudla ja Eiko Laine juulikuu meistrivõistluste võitjad.

4.-5.juulil Rakveres noorte meistrivõistlustel mitmevõistluses tegid häid tulemusi A- vanuseklassis Kaspar Raudla 6450 punkti: 11,94 - 6.26 - 13.80 - 1.77 - 55,19 - 15,75 - 42.61 - 3.80 - 49.88 - 4.52,12. B-van.kl. Eiko Laine 5502 punkti: 12,53 - 5.66 - 13.04 - 1.68 - 55,74 - 17,33 - 36.66 - 3.40 - 41.41 - 4.59,55.

Tulemusi Eesti A- ja B- van.kl. mitmevõistluste meistrivõistlustelt 9.-10.augustil Rakveres. Lenar Rünk PA klassis 5.koht 5429 punktiga: 12,41 - 6.33 - 10.78 - 1.78 - 57,45 - 16,86 - 30.44 - 3.40 - 40.85 - 4.46,86. Eiko Laine PB-klassis 5.koht 12,64 - 5.33 - 12.02 - 1.68 - 56.68 - 16,88 - 40.91 - 2.90 - 45.02 - 4.50,73. Karel Eesmaa 8.koht 4736 punktiga ja Siim Lait 9.koht 4735 punktiga.

Liivi Rünk

Sporditegemisest ...

Sangpommi rebimises (11) võitis Marmelt Riibe (Tamsalu s) 52 korraga Jaan Kaljula (50) ees. Võistkondlikult (4) võitis Tamsalu sovhoos Põdrangu sovhoosi ja Porkuni ees.

Kõieveos (4) võitis Põdrangu (Heino Kiudma, Elmar Kaljussaar, Arvi Kolga, Rein Saarmets, Vello Kaljola) Porkuni ja KN koondise ees.

Võrkpallis (4) võitis Põdrangu (Anne Kivisto, Heino Kiudma, Väino Kuhi, Ants Soomere, Elmar Kaljussaar, Tiina Roonet) Porkuni ja KN koondise ees. Kergejõustikus (62) võitis noortest

Mare Kivisto (Põdrangu) 100 m, kaugushüppe, kuulitõukes ja 400 m ning Riho Vikerjuur (Põdrangu) 100 m, kaugushüppes ja kuulitõukes ning Endel Hirtentreu (Porkuni) 800 m. Parimad tulemused olid Maire Kivisto 8.37 kuulitõukes, Riho Vikerjuure 5.73 kaugushüppes ja 11.30 kuulitõukes. Naistest võitis Tiina Roonet 100m, kaugushüppes ja kuulitõukes ning meestest Tiit Papp (Porkuni) 100 m ja kaugushüppes, Jaak Vikk (Porkuni) kuulitõukes ning Uno Karlov (Porkuni) 800 m. Parim tulemus oli Uno Karlovi 800 m (2.10,08). Veteranidest võitis Ellen Ruben (KN koondis) 100 m,

kaugushüppes ja 400 m ning Helve Kuusk (Porkuni) kuulitõukes. Ants Lill (Põdrangu) võitis 100 m, kaugushüppes ja 800 m ning Arnold Kalvik (Põdrangu) kuulitõukes. Veteranide parimateks tulemusteks olid Ellen Rubeni 400 m (66,4) ja Arnold Kalviku kuulitõuge 10.44 meeste kuuliga. Võistkondlikult võitis Põdrangu sovhoos Porkuni ja KN koondise ees.

II suvemängude üldvõitjaks tuli Põdrangu sovhoos, Porkuni, Tamsalu sovhoosi ja KN koondise ees. Osavõtjaid 217.

Järg järgmises lehes.

Rein Tops, võistluste peakohtunik

Vana Volgad näitasid end

Vanade Volgade klubi külastas oma ringsõidul 11.augustil ka Tamsalut. Tamsalu rahvas sai vaadata üle 30 vana Volga. Nooremad lugejad ehk tea, kuid Volgat, eriti musta Volgat, ihaldas endale vast iga mees, nagu tänapäeval bemarkit.

Tamsalu rahva lemmikuks valiti Tõnu Läänemetsa must Volga. Tõnu Läänemets sai tamsalulastelt publiku lemmiku karika.

Tamsalu kümnevõistlus jätkuvalt heas vormis

Spordiklubi Los Torose poolt korraldatud amatööride ühe päeva kümnevõistlus toimus 11.korda. Vallavalitsuse organiseerimisel ehitati ümber kaugus- ja teivashüppe hoovõturada. Korralikule asfalteeritud põhjale paigaldati kummimatid, mis olulised parandasid võistlustingimusi. Esmakordselt võistluse ajaloos toimus elektrooniline ajamõõtmine kooli vilistlase Margus Martini juhtimisel. Kui tavaliselt oleme võistluse läbi viinud oma jõududega, siis seekord tuli abi mujalt leida. Nimelt oli osa kohtunikke saalihoki naiskonnaga Austrias ning koolis kehalise kasvatuse õpetajad suvekursustel-. Kohtunike tuumiku moodustasid spordiveteranid. Starteriks oli endine nimekas Rakvere spordiõpetaja ja suusatreener 75a Paavo Laigo, lisaks veel endised spordiõpetajad Alo Relli ja Uku Kätt, suusatreener Madis Rohi, kauaaegne Tamsalu EPT spordiklubi esimees Kainu Aer ning Vajangu põhikooli direktor Urmas Saarmann. Tuleristised sai hüpete sekretärina teenekas

ujumistreener Mare Järv. Noortest olid ametis maakonna noortekoondise liikmed Kerli Relli, Triin Lait ja Lenar Rünk. Kõik tulid oma tööga edukalt toime ning kogu võistlus oli lõppenud kella kuueks õhtul.

Startis 21 meest, kellest lõpetas 19. Rivo Kaljuvee tegi kaasa ainult teise päeva alad. Osavõtjate arv on püsunud stabiilsena, uusi nimesid oli tänavu 5. Värvikamaks meheks oli Eesti võrkpallimeeskonna temporündaja Marek Pihlak, kes oma esimeses kümnevõistluses kogus 4115 punkti, mis andis talle 5.koha.

Järjekordse võidu võttis Margo Kivila, kes kogus seekord 5133 punkti, püstitades odaviskes ka uue isikliku rekordi 51.26. Tubli oli ka Rainis Tiitsu 5010 punkti, eriauhinna parima üksiktulemuse eest andis tema kõrgushüpe 1.85 (670 punkti). Tubliit üllatas Ando Kirsipuu, parandades isiklikku rekordit 516 punktiga ning kogusumma 4173 punkti (kaugus 6.04) annab kõigi aegade edetabelis 19.kkoha. Omaette fenomen on aga

Tamsalu kooli vilistlane Tõnu Sepp, kes järgmisel aastal tähistab oma 1.juubelit. 49-a tuli isiklik rekord ja 14.koht protokollis.

Kõigi aegade edetabelis on 79 tulemust. Rekord 5502 punkti püsib endiselt Ando Veebeli nimel ning on püstitatud 25.07.1998. Üle 5000 punkti on kogunud 8 meest, üle 4000 punkti 26 meest.

Tamsalu võistlustele on pakkunud konkurentsi ajakirjanike ja Hansapanga amatööride võistlus. Parimajakirjanik Rein Pärn kogus tänavu 4223 punkti, mis andnuks Tamsalus 4.koha. Parim pankur Ardo Pajur oma 4651 punktiga oleks Tamsalus tulnud 3.kohale. Külalisvõistlejaist väljastpoolt võistlust kaasa teinud Eestis suusaliidu peasekretär Jüri Järv kogus 4964 punkti, mis andnuks samuti 3.koha. Eesti Päevalehe sporditoimetaja Andrus Nilk kirjutab: „Ajakirjanike hulgas elab kümnevõistluse vaim heal järjel, 4000 punkti kogujate auväärsesse punkti lisandus Rein Pärn.” Ka järjekordne Tamsalu võistlus kinnitas, et 11 aastat tagasi alustatud jõukatsumine on jätkuvalt populaarne. Palju tänu kõigile osavõtjatele ning headele abilistele.

Peakohtunik Rein Tops

Tamsalu kümnevõistlus numbrites

1.Margo Kivila (1978) Põhja Politseiprefektuur/SK Los Toros 5133 punkti: 12,26 - 5,79 - 11,21 - 160 - 57,94 - 18,75 - 29,04 - 370 - 51,26 - 5.22,37.
2. Rainis Tiits (1978) Julgestuspolitsei, 5010 punkti: 12,22 - 5,95 - 10,86 - 185 - 59,44 - 21,08 - 32,25 - 320 - 44,57 - 5.11,73.
3. Heiko Kraubner (1970) Leksi 44, 4413 punkti: 13,46 - 5,3 - 10,16 - 165 - 58,71 - 21,35 - 30,85 - 280 - 41,48 - 4.50,11.
4. Andro Kirsipuu (1984) SK Los Toros, 4173 punkti: 12,3 - 6,04 - 9,85 - 170 - 59,46 - 21,67 - 21,66 - 290 - 30,7 - 5.38,68.
5. Marek Pihlak (1977) Elva, 4115 punkti: 13,27 - 5,26 - 11,48 - 170 - 1.01,52 - 22,61 - 33,86 - 280 - 38,93 - 5.44,85.
6. Ilmar Raap (1969) VX Kivisillus, 4039 punkti: 12,83 - 5,27 - 9,23 - 145 - 58,92 - 20,11 - 24,09 - 270 - 37,02 - 5.12,65
7. Danel Taur (1976) SK Los Toros, 3859 punkti: 12,27 - 5,25 - 9,78 - 135 - 56,26 -

21,58 - 25,78 - 130 - 30,31 - 4.57,55.
8. Risto Rammul (1980), SK Los Toros/ 3M, 3793 punkti: 13,04 - 5,04 - 10,67 - 160 - 58,5 - 21,78 - 29,74 - 0 - 34,42 - 5.21,34.
9. Tanel Uudeberg (1983) SK Los Toros/ TÕ, 3652 punkti: 13,5 - 4,46 - 11,27 - 160 - 1.04,79 - 23,81 - 34,89 - 260 - 34,56 - 5.31,73.
10. Rainer Tops (1975), SK Los Toros/ Jalajalg, 3538 punkti: 13,12 - 4,7 - 8,78 - 150 - 1.00,20 - 22,37 - 29,36 - 220 - 33,92 - 5.33,13
11. Rainer Saggor (1980) JK Piraaja, 3351 punkti: 12,63 - 5,09 - 10,24 - 140 - 1.02,06 - 21,64 - 20,66 - 130 - 39,14 - 5.55,10
12. Kert Kaevats (1978) Kaitseväge, 3019 punkti: 13,16 - 5,37 - 9,98 - 140 - 1.07,01 - 26,89 - 24,44 - 150 - 39,03 - 5.59,99.
13. Raul Koppelmaa (1975), 2970 punkti: 13,75 - 4,40 - 8,65 - 140 - 1.03,60 - 21,77 - 19,89 - 130 - 31,24 - 5.12,23.
14. Tõnu Sepp (1958) SRTR Tuhkatrallad, 2929 punkti: 13,91 - 4,73 -

9,05 - 145 - 1.06,89 - 23,97 - 26,99 - 270 - 27,09 - 6.09,78.

15. Lehar Rannamets (1977) Hallik Kaubandus OÜ, 2928 punkti: 13,95 - 5,16 - 8,73 - 145 - 1.04,84 - 23,04 - 22,71 - 170 - 32,7 - 6.12,28.

16. Jaanus Mutli (1974) SK Los Toros, 2872 punkti: 13,53 - 4,77 - 8,43 - 160 - 1.04,72 - 25,35 - 22,65 - 150 - 26,43 - 5.39,41.

17. Ilmar Vähi (1977) Elva, 2673 punkti: 14,74 - 4,20 - 8,20 - 125 - 1.05,46 - 22,19 - 20,53 - 150 - 29,95 - 5.02,35.

18. Heiki Käärin (1967) Saaremaa, 2070 punkti: 14,04 - 4,17 - 9,27 - 120 - 1.08,23 - 0 - 24,76 - 0 - 29,26 - 7.00,74.

19. Aivo Uude (1974) SRTR Tuhkatrallad 1925 punkti: 14,58 - 4,50 - 8,02 - 130 - 1.09,71 - 23,27 - 16,2 - 150 - 20,88 - 7.00,09.

20. Rivo Kaljuvee (1982) Vajangu, 1924 punkti, v.a arvestust: 20,2 - 27,95 - 280 - 38,59 - 5.22,83

21. Janno Kallikorm (1979) Kõrvemaa MSK, 1020 punkti, katkestas: 13,75 - 4,10 - 9,41.

Õnnitleme!

*Olgu sõnad lihtsad ja soojad
tänaval päeval rõõmu toojad
südamesse jääb neid veel ja veel
õeldust palju soojemad on need!*

86 Erna Rannik	3.09.1921 Tamsalu	70 Elvi Eesmaa	16.09.1937 Kaeva
85 Loreida Rossmann	14.09.1922 Tamsalu	70 Valentina Kolpakova	17.09.1937 Tamsalu
85 Salme Viks	24.09.1922 Vajangu	70 Vaike Kubjas	19.09.1937 Tamsalu
85 Ilse Joa	29.09.1922 Sääse	70 Leila Kuustik	24.09.1937 Tamsalu
83 Ermina Dikovits	15.09.1924 Tamsalu	65 Lembit Okka	9.09.1942 Kullenga
82 Tiit Jasse	4.09.1925 Porkuni	65 Rein Runnel	16.09.1942 Kullenga
82 Maria Saar	5.09.1925 Põdrangu	65 Aiu Pakk	17.09.1942 Tamsalu
82 Valve Elmest	20.09.1925 Tamsalu	65 Elve Riks	20.09.1942 Porkuni
80 Jevgeni Grigorjev	11.09.1927 Põdrangu	65 Maie Klemm	24.09.1942 Sääse
80 Ellen Puhasmägi	28.09.1927 Tamsalu	65 Ülle Leimann	29.09.1942 Tamsalu
75 Mihkel Õun	17.09.1932 Tamsalu	60 Gennadi Puhhov	1.09.1947 Sääse
75 Ella Pajur	29.09.1932 Võhmata	60 Aadu Jaansoo	4.09.1947 Porkuni
70 Osvald Erin	4.09.1937 Tamsalu	60 Rein Eenmäe	25.09.1947 Vadiküla
70 Lembit Mikiver	18.09.1937 Tamsalu	60 Ene-Helene Orren	9.09.1947 Tamsalu
70 Galina Zakirova	6.09.1937 Sääse	60 Hirja Karu	25.09.1947 Tamsalu
70 Asta Jaansen	11.09.1937 Tamsalu	60 Galyna Ketova	29.09.1947 Sääse

Kallis rahvas!

Meil kõigil algab kool: kes asub ise koolipinki, kes õpetaja-kasvataja-juhendaja auväärsele ametisse, kel algab hool lapse koolitee, koolielu ja koduste õppetükkide pärast...

Olgu tegu noore või vanaga, soovigem üksteisele jaksu koolitee alustajatele see edukalt lõpuni vastu pidada! Olgem rõõmsad, et meile on antud võimalus õppida. Harimatud on need, kes on otsustanud selliseks jääda. Platon

Vallavalitsus

Tänuavaldus

Täname südamest kõiki Sääse hooldekodu töotajaid, kes minu ema Elviine Kleversit kaua aastaid eeskujulikult hooldasid, tema vanaduspäevade muresid leevendasid ja teda tema viimastel elupäevadel toetasid.

Leinav tütar ja tema järeltulijad

On sündinud rõõmuraasukesed!

*Olge tublid isad-emad,
küll saab inimene temast...*

Henry Neeme - 27.juunil

Laura Rannamets - 10.juulil

Juhan Tõnuri - 10.juulil

Õnne emale ja isale, õnne maimukesele!

Suur tänu kaastööde ja fotode eest! Teie järgmised kaastööd on oodatud 17.09. vallamajja või e-posti aadressil hilje.pakkanen@l-virumv.ee

Vald müüb vallavara

Tamsalu vallavalitsus müüb avalikul suulisel enampakkumisel järgmise vallavara: sõiduauto Skoda Felicia Combi 1999, alghind 20 000 krooni, sõiduauto VAZ 21013, 1987 alghind 2 000 kr, sõiduauto Nissan Almera 1997, alghind 20 000 krooni.

Oksjon toimub 18.septembril kell 14.00 Tamsalu vallamajas Tehnika 1a ruumis nr 304. Osavõtutasu 300 krooni ja tagatisraha 10% alghinnast saab tasuda Tamsalu vallavalitsuse arveldusarvele 105020172004 Ühispangas. Tasu saab maksta ka pool tundi enne oksjoni algust kohapeal. Autodega tutvumine üks tund enne oksjoni algust aadressil Tehnika 1a. Täiendav info telefonil 32 28431 kantselei

Mälestame lahkunuid

Harald Tomis	18.08.1934-20.06.2007
Leida Ojasalu	28.01.1917-28.06.2007
Osvald Vaarik	24.10.1930-08.07.2007
Heldor Alanurm	15.07.1929-28.07.2007
Aino Aul	27.06.1928-29.07.2007
Elviine Klevers	05.11.1910-05.08.2007
Tamara Kaljuvee	22.02.1951-10.08.2007

Tamsalu Ajaleht. Tamsalu Vallavalitsus, Tehnika 1a, 46107 Tamsalu, tel 322 8431, e-post: tamsalu@tamsalu.ee, hilje.pakkanen@l-virumv.ee. Trükitud trükikojas Agur, tel 322 3999, Pikk 16, Rakvere. Trükiarv 1700. Tasuta